

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1958-1959.

VERGADERING VAN 5 FEBRUARI 1959.

Verslag van de Commissie van Wederopbouw, belast met het onderzoek van het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Openbare Werken en van Wederopbouw voor het dienstjaar 1959 (Kredieten : Wederopbouw).

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1958-1959.

SÉANCE DU 5 FÉVRIER 1959.

Rapport de la Commission de la Reconstruction chargée d'examiner le projet de loi contenant le budget du Ministère des Travaux Publics et de la Reconstruction pour l'exercice 1959 (Crédits : Reconstruction).

Aanwezig : de hh. LACROIX, voorzitter; DERBAIX, DE STEXHE, GANSEMAN, HERCOT, JADOT, Mevr. LEHOUCK, de hh. PONTUS, SMET, VANDEKERCKHOVE, VERSÉ en CUSTERS, verslaggever.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Inleiding.

Uw Commissie van Wederopbouw heeft haar vergadering van 28 januari 1959 gewijd aan de bespreking van het wetsontwerp waarbij de begroting van het Ministerie van Openbare Werken en van Wederopbouw voor het dienstjaar 1959 wordt vastgesteld, doch slechts in zover bedoelde begroting betrekking heeft op de werking van de diensten van Wederopbouw.

Zoals gebruikelijk werden bij deze gelegenheid eveneens de grote lijnen besproken van de algemene politiek welke op dit stuk door de verantwoordelijke Minister gevoerd wordt.

Het bijzonder kenmerk van dit gedeelte van de regeringsopdracht is wel dat zij essentieel van tijdelijke aard is en dat, zowel in het algemeen belang als in het belang van de betrokken getroffen en er met alle middelen moet naar gestreefd worden om deze opdracht zo spoedig mogelijk definitief te beëindigen.

De door de Minister gevoerde politiek moet dan ook eerst en vooral in het licht van deze principiële beschouwing beoordeeld worden.

R. A 5602

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

5-XVII (Zitting 1953-1959) : Wetsontwerp.

74 (Zitting 1958-1959) : Verslag.

MESDAMES, MESSIEURS,

Introduction.

Votre Commission de la Reconstruction a consacré sa réunion du 28 janvier 1959 à l'examen du projet de loi contenant le budget du Ministère des Travaux Publics et de la Reconstruction pour l'exercice 1959, dans la mesure où celui-ci concerne les services de la Reconstruction et leur fonctionnement.

Conformément à l'usage, la Commission a, par la même occasion, examiné les grandes lignes de la politique générale du Ministre responsable de ce Département.

Cette partie de la mission gouvernementale se caractérise par le fait qu'elle est essentiellement temporaire et qu'il faut s'efforcer par tous les moyens de la mener à bon terme dans le plus bref délai, tant dans l'intérêt général que dans celui des sinistrés.

C'est donc cette considération de principe qui doit fournir le principal critère d'appréciation de la politique poursuivie par le Ministre.

R. A 5602

Voir :

Document du Sénat :

5-XVII (Session de 1958-1959) : Projet de loi.

74 (Session de 1958-1959) : Rapport.

Bij wijze van inleiding heeft de Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw een algemeen overzicht gegeven van het werk dat in het afgelopen jaar volbracht werd en de vooruitzichten geschetst waaronder het herstel van oorlogsschade aan goederen redelijkerwijze in de loop van het jaar 1959 zal vorderen. Er zal rekening dienen gehouden met bepaalde moeilijkheden welke zich in het afgelopen jaar in de praktijk hebben voorgedaan; bijzondere maatregelen van aanpassing zullen getroffen worden inzake de uitrusting en de werking van de administratieve en technische diensten welke met de uitvoering van dit deel van de regeringsopdracht gelast zijn.

Uiteenzetting van de Minister.

De Minister heeft het als zijn taak beschouwd de Commissie rekenschap te geven van de werking van het Bestuur van Wederopbouw tijdens het jaar 1959 en haar mede te delen welke de vooruitzichten voor 1959 zijn inzake de verdere afhandeling, in eerste aanleg, van de dossiers betreffende oorlogsschade aan private goederen.

* *

ACTIVITEIT TIJDENS HET AFGELOPEN JAAR.

De Minister brengt in herinnering dat hij verleden jaar, ongeveer op hetzelfde tijdstip, uiting gegeven heeft aan zijn grote voldoening over het werk dat door de diensten van het Bestuur van Wederopbouw was afgelegd; van 1 januari tot 31 december 1957 werden immers 102.131 beslissingen betekend, wat overeenkwam met het normaal rendement voorzien in het sedert 1 januari 1955 in uitvoering zijnde vijfjarenplan.

Van 1 januari tot 31 december 1958 zijn 81.750 gewone en 7.915 als definitief en contradictoir beschouwde beslissingen (afwijzende beslissingen wegens de toepassing van de vrijstelling van 2.000 frank, waarde 1939) getroffen. Hieraan dienen nog 660 verzakingen te worden toegevoegd zodat het totaal aantal werkelijk genomen beslissingen 90.340 beloopt (zie onderverdeling per provinciale directie in bijlage 1).

Verder zal uiteengezet worden waarom dat rendement, alhoewel het wijst op een achteruitgang van circa 10 % ten opzichte van 1957, niettemin als normaal en bevredigend kan worden beschouwd.

Het is eveneens de gewoonte cijfers te verstrekken omtrent de stand van vordering op het gebied van de vergoeding *over het geheel genomen*, zowel naar het aantal beslissingen als naar de waarde.

Op 31 december 1958 waren er 718.006 definitieve beslissingen genomen.

De financiële staatstussenkomst met betrekking tot die beslissingen beliep 32.142.214.567 frank aan vergoedingen en 21.147.740.969 frank aan aanvullende kredietmogelijkheden.

En guise d'introduction, le Ministre des Travaux Publics et de la Reconstruction a donné un aperçu général de l'œuvre accomplie pendant l'année écoulée ainsi que quelques indications sur les progrès que l'on peut raisonnablement espérer réaliser en 1959 en matière de réparation des dommages aux biens, compte tenu de certaines difficultés pratiques qui se sont présentées au cours de l'exercice précédent et auxquelles le Gouvernement a l'intention de remédier en prenant les mesures d'adaptation qui s'imposent, notamment dans le domaine de l'équipement et du fonctionnement des services administratifs et techniques chargés de l'exécution des tâches relevant de ce secteur des activités gouvernementales.

Exposé du Ministre.

Le Ministre considère que sa tâche consiste à rendre compte à votre Commission de l'activité de l'administration de la Reconstruction au cours de l'année 1958, ainsi que des prévisions de continuation, en 1959, de la liquidation de l'indemnisation des dossiers de dommages de guerre aux biens privés, au stade de la première instance.

* *

ACTIVITÉ AU COURS DE L'ANNÉE ÉCOULÉE.

Il rappelle que l'an dernier, à pareille époque, il avait dit sa vive satisfaction du travail accompli par les services de l'administration de la Reconstruction; en effet, entre le 1er janvier et le 31 décembre 1957, 102.131 décisions avaient pu être signifiées, ce qui correspondait au rendement normal prévu dans le cadre du plan de 5 ans, mis en vigueur le 1er janvier 1955.

Du 1er janvier au 31 décembre 1958, 81.750 décisions ordinaires et 7.842 décisions réputées définitives et contradictoires (décisions de débouté par application de la franchise de 2.000 francs, valeur 1939) ont été rendues, auxquelles il convient d'ajouter 660 renonciations, ce qui donne un total de 90.340 décisions réellement intervenues (voir détail par direction provinciale à l'annexe 1).

Le Ministre exposera tout à l'heure les raisons pour lesquelles, tout en accusant un recul de 10 % environ, sur 1957, ce rendement doit néanmoins être considéré comme normal et satisfaisant.

Il est également d'usage de fournir à votre Commission les chiffres relatifs à l'état d'avancement global de l'indemnisation, tant en nombre de décisions, qu'en valeur.

Au 31 décembre 1958, 718.006 décisions d'indemnisation définitive avaient été rendues.

L'intervention financière de l'Etat se rapportant à ces décisions s'élevait à 32.142.214.567 francs en indemnités, et à 21.147.740.969 francs en possibilités de crédit complémentaire.

Voor 1958 alleen bedraagt de financiële staats-tussenkoms 2.503.031.474 frank aan vergoedingen en 2.322.732.039 frank aan kredietmogelijkheden.

* *

BESCHOUWINGEN IN VERBAND MET HET TIJDENS HET JAAR 1958 VOLBRACHTE WERK.

Toen verleden jaar meegedeeld werd dat voor 1958 en 1959 een zelfde aantal beslissingen kon worden verwacht dwz. ten minste 100.000, werd niet verborgen dat zich bepaalde moeilijkheden konden voordoen, wat in de laatste fase van de uitvoering van een bepaald programma trouwens normaal is.

Er werd toen vooral de nadruk gelegd op het feit dat de personeelseffectieven van het Bestuur van Wederopbouw van jaar tot jaar teruglopen.

In 1957 zijn 6 pct. van de in dienst zijnde personeelsleden weggegaan wegens niet te vermijden omstandigheden.

In 1958 hebben 125 personeelsleden, dwz. 8 pct. van de totale personeelsbezetting van de buitendiensten, de provinciale directies verlaten.

Om precies te zijn : sedert 1955 dwz. sedert tot de tenuitvoerlegging van het vijfjarenplan werd besloten, zijn de personeelseffectieven van de provinciale directies in hun geheel met 310 personeelsleden verminderd.

Op een kader van 1.612 personeelsleden zijn er thans nog slechts 1.275 werkelijk in dienst, zodat het totaal effectief aan personeel ten opzichte van dat kader met 1/5 is verminderd (zie tabel in bijlage 2).

Bovendien zijn sommige directies door die aanzienlijke terugloop bijzonder erg getroffen. Zo heeft de directie van Henegouwen 64 personeelsleden d.i. 36 pct. van haar personeelsbezetting verloren; die van Oost-Vlaanderen verloor er 63 d.i. 34 pct., die van Luxemburg 25, d.i. 24 pct.

Het meest betreurenswaardige van die toestand is wel dat onder de personeelsleden die weggaan er zoveel zijn van de eerste en vooral van de tweede categorie (opstellers). Nu zijn het in een provinciale directie precies deze ambtenaren en beambten wier werk rechtstreeks renderend is.

Toch is het verheugend te kunnen vaststellen dat het rendement nooit gedaald is in dezelfde verhouding als de personeelsvermindering.

Tevens wil de Minister aantonen dat die daling van het rendement hoegenaamd niet te wijten is aan een vermindering van het individueel rendement van elk personeelslid.

Dit individueel rendement wordt sedert twee jaar van nabij gevolgd in alle diensten van de provinciale directies.

Als men het gemiddeld persoonlijk rendement voor 1957 vergelijkt met dat voor 1958, komt men tot de bevinding dat het over het algemeen op hetzelfde peil is gebleven en het in de provinciale directies Brabant, Oost-Vlaanderen, Limburg en Luxemburg er zelfs op vooruit is gegaan. (zie tabel in bijlage 3).

Pour la seule année 1958, cette intervention financière s'est montée à 2.503 031.474 frs en indemnités et à 2.322.732.039 frs en possibilités de crédit.

* *

CONSIDÉRATIONS RELATIVES AU TRAVAIL ACCOMPLI AU COURS DE L'ANNÉE 1958.

Lorsque l'année dernière le Ministre s'est dit convaincu que le même volume de décisions pouvait être prévu en 1958 et en 1959, c'est-à-dire, au moins 100.000 il n'a cependant pas caché que certaines difficultés pouvaient surgir, chose normale au cours de la dernière phase d'exécution d'un programme déterminé.

Il a signalé surtout que les effectifs du personnel de l'administration de la Reconstruction étaient en régression constante.

En 1957, les départs inévitables d'agents avaient affecté 6 p.c. de l'effectif total en service.

En 1958, 125 agents ont quitté les cadres des directions provinciales, soit cette fois 8 pct. de l'effectif total des services extérieurs.

Le Ministre précise encore que, depuis le début de l'année 1955, c'est-à-dire, depuis le moment où fut décidée l'instauration du plan de 5 ans, les effectifs des directions provinciales ont diminué en tout de 310 agents.

Actuellement, sur un cadre de 1.612 agents, il en demeure en service effectif 1.275, ce qui revient à dire que ces effectifs globaux sont en déficit d'1/5 (voir tableau à l'annexe 2).

Au surplus, ces diminutions très sensibles affectent plus particulièrement certaines directions, telles le Hainaut, qui a perdu 64 agents ou 36 p. c. de son effectif; la Flandre orientale qui a perdu 63 agents ou 34 p. c. de son effectif; le Luxembourg qui a perdu 25 agents ou 24 p. c. de son effectif.

Ce qui est particulièrement à déplorer, c'est la proportion de départs parmi les agents de première et surtout de seconde catégorie (rédacteurs) qui sont les éléments directement productifs d'une direction provinciale.

Cependant, on a tout lieu de se réjouir du fait que la production n'a jamais diminué dans une proportion comparable à celle des défections de personnel.

Le Ministre s'attache alors à démontrer que cette diminution de production n'est aucunement attribuable à une baisse du rendement *individuel* de chaque agent.

Ces rendements individuels sont surveillés de très près depuis plus de deux ans dans tous les services des directions provinciales.

Lorsqu'on compare les rendements individuels moyens de 1957 et de 1958, on constate qu'ils se sont généralement maintenus et qu'ils ont même augmenté en 1958 dans les directions provinciales du Brabant, de la Flandre orientale, du Limbourg et du Luxembourg (voir tableau en annexe 3).

De meest voor de hand liggende oorzaak van het feit dat het rendement van de provinciale directies, in absolute cijfers uitgedrukt, is gedaald — een toestand welke de Minister in zijn uiteenzetting van februari 1958 trouwens liet voorzien — schuilt wel hierin dat de geleidelijke uitputting van de definitief en contradictoir beschouwde beslissingen in 1958 nagenoeg totaal is geworden. Hierdoor worden bedoeld de beslissingen die betrekking hebben op dossiers die, in waarde 1939, minder dan 2.000 fr. schade aangeven en aldus bijna geen administratief werk vergen.

Men stelt inderdaad vast dat het rendement van 1957 (102.000 dossiers) bereikt werd mede dank zij betrekkelijk groot aantal afwijzende beslissingen (15.584) en dat voor 1958 het aantal dergelijke beslissingen slechts 7.842 bedraagt, hetzij bijna de helft minder.

Om deze redenen aarzelt de Minister dan ook niet te beweren dat het rendement voor 1958 bijzondere voldoening heeft geschonken, rekening houdend met de dubbele omstandigheden van de gevoelige personeelsvermindering eensdeels en van de geleidelijke verdwijning der gemakkelijke dossiers anderdeels.

* *

ALGEMENE TOESTAND PER 1 JANUARI 1959.

De hiernavolgende tabel geeft, per provinciale directie, het aantal reeds afgehandelde dossiers en het aantal nog te behandelen dossiers, per 1 januari 1959.

La raison la plus flagrante du recul en chiffres absolus de la production des directions provinciales — état de choses que le Ministre avait d'ailleurs laissé prévoir dans son exposé de février 1958 — réside dans l'épuisement progressif, et presque total, en 1958, des décisions réputées définitives et contradictoires, c'est-à-dire, se rapportant à des dossiers dont la valeur 1939 déclarée est inférieure à 2.000 francs et qui, par le fait même, ne donnent pratiquement lieu à aucun travail administratif.

On constate, en effet, que la production de 102.000 dossiers en 1957, a été obtenue grâce à l'appoint de 15.584 décisions de débouté, alors que le total de celles-ci ne s'est élevé en 1958 qu'à 7.842, c'est-à-dire pratiquement la moitié.

Telles sont les raisons pour lesquelles le Ministre n'hésite pas à dire que la production a été particulièrement satisfaisante en 1958, compte tenu à la fois de l'importante diminution du personnel et de la disparition progressive des dossiers les plus faciles.

* *

SITUATION GÉNÉRALE AU 1er JANVIER 1959.

Le tableau ci-après vous donne, par direction provinciale, le nombre de dossiers déjà traités et le nombre de dossiers restant à traiter au 1er janvier 1959.

PROVINCIES. — PROVINCES	Aantal afgehandelde dossiers per 31 december 1958 Nombre de dossiers traités au 31 décembre 1958	Aantal nog te behandelen dossiers (in arbeidsvolume per 1 januari 1959 Nombre de dossiers (en volume de travail) restant à traiter au 1 ^{er} janvier 1959
Antwerpen. — <i>Anvers</i>	107.713	9.790
Brabant. — <i>Brabant</i>	120.893	9.521
West-Vlaanderen. — <i>Flandre Occidentale</i>	102.058	11.778
Oost-Vlaanderen. — <i>Flandre Orientale</i>	91.012	3.586
Henegouwen. — <i>Hainaut</i>	80.765	11.621
Limburg. — <i>Limbourg</i>	44.621	3.182
Luxemburg. — <i>Luxembourg</i>	39.727	18.856
Luik. — <i>Liège</i>	87.093	34.472
Namen. — <i>Namur</i>	44.124	10.922
Rijk. — <i>Pays</i>	718.006	113.728

Het is wel te verstaan dat de cijfers van de kolom 3 het juiste aantal beslissingen niet weergeven die op 1 januari 1959 nog moeten betekend worden. Die cijfers stemmen alleen overeen met de hoeveelheid werk die op voormelde datum nog te verrichten valt. Hierbij werd voor de 80.284 dossiers die zich op 1 januari 1959 in een onderzoekstadiumbevonden, rekening gehouden naar rato van 2/5 met het werk dat reeds verricht werd in de onderzoeksketting en naar rato van 3/5 met het nog te verrichten werk.

Il est bien entendu que les chiffres de la colonne 3 ne représentent pas exactement le nombre de décisions restant à signifier au 1er janvier 1959.

En effet, ces chiffres correspondent au volume du travail encore à effectuer à partir de cette date, volume établi en comptant pour les 2/5 le travail déjà accompli dans la chaîne d'examen, et pour les 3/5 le travail restant à faire concernant les 80.284 dossiers en cours d'instruction au 1er janvier 1959.

Dit betekent dus dat er *feitelijk veel minder* dossiers zijn waarvan het onderzoek nog niet is begonnen en een gevoelig *hoger* aantal dossiers waarvoor de beslissing nog te beteken en blijft.

Dit resultaat toont duidelijk aan dat op nationaal vlak het vijfjarenplan op weinig na tot een goed einde kan worden gebracht binnen de oorspronkelijk vastgestelde termijn.

De Minister heeft zopas, na een nieuw en nauwkeurig onderzoek van de toestand door zijn administratie, alle maatregelen laten bestuderen die nodig zijn opdat het onderzoek in eerste aanleg van de nog te behandelen dossiers binnen de kortst mogelijke tijd zou beëindigd zijn en opdat het grootst mogelijk aantal provinciale directies het doel zouden bereiken dat de Minister zich in het begin van het jaar 1955 gesteld had, te weten, de verwezenlijking van het plan ten laatste tegen 31 december 1959.

Om die redenen werden zojuist een reeks maatregelen getroffen met het oog op de vereenvoudiging en de normalisatie van het administratief en technisch werk der provinciale directies.

* *

MAATREGELEN MET HET OOG OP DE VEREENVOUDIGING EN DE NORMALISATIE VAN HET ADMINISTRATIEF EN TECHNISCH WERK DER PROVINCIALE DIRECTIES.

A. *Omzendbrief houdende regeling van de werkzaamheden der provinciale directies in de sectoren die met het administratief en rechtskundig onderzoek der dossiers belast zijn.*

Deze onderrichting beoogt vooral volgende punten te regelen :

1° het opstellen der administratieve rapporten wordt vereenvoudigd : zij worden voortaan slechts op een enkel niet getypt exemplaar opgemaakt ;

2° ten einde het productietempo van de bestuurs- en rechtskundige diensten niet te vertragen, zullen de personeelsleden uit andere diensten (dienst van het vermogen, expertisediensten, verschillende andere diensten) naarmate zij ingevolge de voltooiing van hun eigen taak beschikbaar worden in dienst behouden blijven en te werk gesteld worden om de laatste hand te leggen aan de dossiers en aan het opstellen van de ontwerpen van beslissing.

De zoëven bedoelde taak zal in hoofdzaak aan personeelsleden met de rang van opsteller toevertrouwd worden.

3° zoals de Minister reeds vorig jaar verklaarde, wordt, naarmate de vergoedingswerkzaamheden vorderen, het aantal dossiers die niet onmiddellijk in behandeling genomen worden steeds groter, hetzij omdat ze tot waarlijk lang aanslepende betwistingen aanleiding geven, hetzij, en dit vooral, ten gevolge van de traagheid welke de getroffenen zelf aan de dag leggen om de voor de behandeling van hun dossiers onmisbare gegevens te verstrekken.

Ceci revient donc à dire que *pratiquement* il reste beaucoup moins de dossiers dont l'examen n'a pas encore commencé, et, en revanche, un nombre sensiblement *supérieur* de décisions restant à signifier.

Ce résultat montre bien que, sur le plan national, le plan quinquennal pourra, à très peu de chose près, être mené à bonne fin dans le délai initialement fixé.

Le Ministre vient tout récemment, après un nouvel examen approfondi de la situation, de faire étudier par son administration toutes les mesures nécessaires pour que l'achèvement, au stade de la première instance, des dossiers encore à traiter, s'accomplisse dans les délais les plus courts et que, tout au moins, le plus grand nombre possible de directions provinciales atteignent l'objectif qu'il s'était assigné dès le début de l'année 1955, c'est-à-dire la réalisation du plan pour le 31 décembre 1959 au plus tard.

A cet effet, le Ministre vient d'approuver une série de mesures de simplification et de normalisation du travail administratif et technique des directions provinciales.

* *

MESURES DE SIMPLIFICATION ET DE NORMALISATION DU TRAVAIL ADMINISTRATIF ET TECHNIQUE DES DIRECTIONS PROVINCIALES.

A. *Circulaire réglant l'organisation du travail des directions provinciales dans les secteurs chargés de l'examen administratif et juridique des dossiers.*

Cette instruction vise à régler surtout les points suivants :

1° la rédaction des rapports administratifs est simplifiée; ceux-ci ne seront plus établis qu'en un seul exemplaire, non dactylographié;

2° pour ne pas ralentir le rythme de production des services administratifs et juridiques, les agents d'autres services (patrimoine, services d'expertises, services divers) qui deviendront disponibles par suite de l'achèvement de leur tâche propre, seront maintenus en service et affectés à la mise au point finale des dossiers et à la rédaction des projets de décision.

Cette tâche sera confiée en majeure partie à des agents ayant le grade de rédacteur.

3° comme le Ministre l'avait déjà dit l'année dernière, au fur et à mesure que le travail avance en ce qui concerne les indemnités, on voit croître de plus en plus le nombre des dossiers impossibles à traiter immédiatement, soit qu'ils donnent lieu à des litiges qui s'éternisent soit, surtout, par suite du manque d'empressement des sinistrés à fournir eux-mêmes les éléments indispensables à l'examen de leurs dossiers.

Dienvolgens verliezen alle diensten veel kostbare tijd doordat ze zich met moeizame opzoekingen moeten bezig houden.

De Minister meent dat het logisch zou zijn deze dossiers in een bijzondere categorie onder te brengen, waarvan het onderzoek zou verschoven worden naar het stadium der eigenlijke likwidatie.

Niets abnormaals ligt in het feit dat in de eerste plaats, en in ieder geval vóór het einde van 1959, de dossiers behandeld worden van de getroffen en die werkelijk belangstelling vertonen, en dat de gevallen, die aan de hand van de gegevens in het bezit van de Administratie momenteel onbehandelbaar zijn, ietwat later zullen worden geregeld.

De omzendbrief, waarover zoëven sprake, regelt de voorlopige terugwijzing van de dossiers uit deze categorie.

B. Omzendbrief houdende vereenvoudiging der werkzaamheden in de sektor « Expertises » van de provinciale directies.

Zonder in bijzonderheden te willen treden, deelt de Minister mee dat hij besloten heeft :

1° een veel ruimer gebruik te maken dan tot dusver het geval was, van de vereenvoudigde formulieren van het technisch rapport welke tot nog toe enkel voor de zeer kleine dossiers gebruikt werden ;

2° de procedure inzake het summier technisch onderzoek op een veel ruimere schaal toe te passen en te vermijden dat in ieder afzonderlijk geval de ramingen ter plaatse aan de werkelijkheid zouden getoetst worden, ten minste wanneer het geen belangrijke schadegevallen betreft.

Deze vereenvoudigingen zullen zodanig doorgevoerd worden dat ze praktisch geen ernstige weerslag op de hoedanigheid der tegenexpertises zullen hebben. Men mag immers niet uit het oog verliezen dat iedere verslapping van de controle der ramingen het gevaar oplevert aan de Schatkist duur te staan te komen.

C. Eenvormig maken van de duur van het onderzoek in eerste aanleg, bij de provinciale directies van Luxemburg en Luik.

De Minister bevestigt nogmaals wat hij reeds tijdens vorige uiteenzettingen voor de Commissie verklaard had : op nationaal vlak zouden al de dossiers, die van administratief standpunt uit vatbaar zijn voor behandeling, tegen 31 december 1959 in eerste aanleg kunnen afgehandeld zijn, maar in werkelijkheid zijn de werkzaamheden in de verschillende provinciale directies zo ongelijk gevorderd dat op gewestelijk vlak drie provinciën zeer gehandicapt zijn en er aldaar een bijzondere inspanning en krachtdadige maatregelen vereist zijn. Het betreft hier de provincies Luxemburg en Luik, en ook, in mindere mate, de provincie Namen.

De meest benadeelde provincie is Luxemburg; in de huidige stand van zaken zou de provinciale directie van Luxemburg de laatste zijn om haar taak te voltooien.

Tous les services perdent de ce fait un temps précieux en investigations laborieuses.

Le Ministre estime qu'il serait logique de classer ces dossiers dans une catégorie spéciale dont l'examen serait reporté à la phase de la liquidation effective.

Il n'y a rien d'anormal à traiter d'abord, et en tout cas avant la fin de 1959, les dossiers qui sont en règle, et à reporter à un peu plus tard le règlement des affaires actuellement « intraitables » sur la base des éléments en possession de l'administration.

Une circulaire réglemente le refoulement provisoire des dossiers de cette catégorie.

B. Circulaire tendant à la simplification du travail dans le secteur « Expertises » des directions provinciales.

Sans vouloir entrer dans les détails, le Ministre fait savoir qu'il a décidé :

1° d'utiliser beaucoup plus largement qu'auparavant les formulaires simplifiés du rapport technique, qui n'étaient employés jusqu'ici que pour les très petits dossiers ;

2° d'appliquer dans une mesure beaucoup plus large la procédure d'examen technique sommaire sans procéder sur place au contrôle des évaluations dans chaque cas d'espèce, du moins lorsqu'il ne s'agit pas de sinistres importants.

Des simplifications seront appliquées de manière à n'avoir pratiquement aucune incidence sérieuse sur la qualité des contre-expertises, car il ne faut pas perdre de vue que tout relâchement du contrôle des évaluations risque de porter gravement préjudice au Trésor.

C. Uniformisation de la durée de l'examen en première instance dans les directions du Luxembourg et de Liège.

Le Ministre confirme les déclarations qu'il avait faites précédemment à la Commission : sur le plan national, tous les dossiers administrativement traitables pourraient être réglés en première instance pour le 31 décembre 1959, mais en réalité, il y a de telles différences entre les diverses directions provinciales quant à l'état d'avancement de leurs travaux que, sur le plan régional, trois provinces sont fort handicapées et réclament un effort particulier et des mesures énergiques. Il s'agit des provinces de Luxembourg et de Liège, et, dans une moindre mesure, de Namur.

La province la plus défavorisée est le Luxembourg, dont la Direction provinciale serait, dans l'état actuel des choses, la dernière à terminer sa tâche.

De Minister is van oordeel dat dit niet het geval mag zijn en dat, wat de termijn betreft, de likwidatie in de provincie Luxemburg op zijn minst even vlug als in de provincie Luik moest klaar komen.

Hij heeft derhalve eens te meer besloten het beginsel inzake overdracht van dossiers toe te passen en aan de provinciale directie van Luik de territoriale bevoegdheid toe te vertrouwen over de kantons Houffalize en Vielsalm.

Deze maatregel kan in geen enkel opzicht nadelig uitvallen voor de oorlogsgetroffenen, vermits in geografisch opzicht bedoelde kantons niet verder van Luik verwijderd zijn dan bv. de Oostkantons.

Wegens dit feit zal het werkvolume der provinciale directie van Luxemburg verminderen met zowat 3.300 dossiers, welke nu ten laste komen van de directie van Luik.

Deze overdracht zal tot gevolg hebben dat de achterstand van Luxemburg met ongeveer 8 maanden verminderd en deze van Luik slechts met 3 maanden verlengd wordt.

Wat Luik betreft, werd reeds, afgezien van wat zoëven gezegd werd, tijdens het jaar 1958, de personeelssterkte van de diensten die belast zijn met het onderzoek van de dossiers betreffende de Oostkantons, t.t.z. de dossiers in de duitse taal opgesteld, in aanzienlijke mate opgevoerd.

Verscheidene personeelsleden werden bij deze sectie van de provinciale directie van Luik gedetacheerd; het aantal rechtskundige adviseurs werd verdubbeld en van nu af kan men er zeker van zijn dat de dossiers uit de Oostkantons in hetzelfde tijdsbestek zullen afgehandeld worden als de Franstalige dossiers die onderzocht worden door de overige afdelingen van deze directie.

Wat Namen betreft, werd eveneens besloten de werkzaamheden bij deze directie te normaliseren, welke maatregelen uiterst spoedeisend bleken te zijn ingevolge een ontreding van de onderzoekscyclus, die de jongste tijd uitgelopen was op een betreurenswaardig tekort inzake productie.

De Minister rekent er vast op dat, dank zij deze maatregelen, de toestand te Namen binnen zeer afzienbare tijd weer gezond zal worden; tijdens de jongste weken viel er inderdaad reeds een beloftevolle ommekeer te bespeuren.

* *

VOORUITZICHTEN INZAKE DUUR VAN HET STADIUM « ONDERZOEK IN EERSTE AANLEG ».

Daar eerst de praktische uitwerking van de pas getroffen maatregelen moet afgewacht worden, is het niet gemakkelijk een idee te geven van de vooruitzichten omtrent de afwikkeling van de zaken voor elke provincie. De Minister verschaft desniettemin de volgende inlichtingen :

1° Het staat thans reeds vast — natuurlijk voor zover de personeelsleden niet opnieuw massaal de dienst zouden verlaten — dat zes directies op de negen uiterlijk in december 1959 hun taak zullen

Le Ministre a estimé qu'il ne pouvait en être ainsi et qu'au point de vue des délais de liquidation, le Luxembourg devait au moins s'aligner sur Liège.

Aussi a-t-il décidé d'appliquer une fois de plus le principe du transfert des dossiers en étendant le compétence territoriale de la direction provinciale de Liège aux cantons de Houffalize et de Vielsalm.

Cette mesure ne peut porter aucun préjudice aux sinistrés, puisque, géographiquement, ces cantons ne sont pas plus éloignés de Liège que, par exemple, les cantons de l'Est.

La direction provinciale du Luxembourg verra ainsi son volume de travail diminuer de quelque 3.300 dossiers, dont la direction de Liège devra se charger.

Ce transfert aura pour effet de raccourcir d'environ 8 mois le délai du Luxembourg en n'allongeant celui de Liège que d'environ 3 mois.

En ce qui concerne Liège, il convient également de signaler qu'au cours de l'année 1958, les effectifs des services chargés de l'examen des dossiers des cantons de l'Est, c'est-à-dire des dossiers introduits en langue allemande, ont été sensiblement renforcés.

Plusieurs agents ont été détachés auprès de cette section de la direction de Liège, le nombre de conseillers juridiques a été doublé et on peut d'ores et déjà escompter que les dossiers des cantons de l'Est seront traités dans les mêmes délais que les dossiers de langue française dont l'examen est confié aux autres sections de cette direction.

Quant à la direction de Namur, le Ministre a également décidé de normaliser ses conditions de travail en prenant des mesures qui s'avèraient particulièrement urgentes, vu la désorganisation de la chaîne d'examen des dossiers qui avait provoqué ces derniers temps une regrettable diminution de la production.

Il compte fermement que ces mesures permettront d'y rétablir la situation à très bref délai; d'ailleurs, on a déjà pu constater ces dernières semaines un changement de bon augure.

* *

PRÉVISIONS DE DURÉE DE LA PHASE D'EXAMEN EN PREMIÈRE INSTANCE.

Bien que la chose ne soit pas facile, étant donné qu'il est avant tout nécessaire d'enregistrer les effets pratiques des nouvelles mesures intervenues, le Ministre donne à la Commission une idée des prévisions de liquidation pour chacune des directions provinciales en lui communiquant les renseignements suivants :

1° Il est d'ores et déjà certain — pour autant, évidemment, que ne surviennent plus de nouveaux départs massifs d'agents — que six directions sur neuf auront terminé leur tâche au plus tard en

beëindigd hebben. Het betreft hier *Antwerpen, Brabant, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Limburg* en zeer waarschijnlijk, *Henegouwen*.

Er dient een klein voorbehoud gemaakt voor Henegouwen daar deze provincie, zoals bekend, 40 pct. van haar personeelseffectieven verloren heeft. Men rekende op 9.000 beslissingen per jaar maar dit schijnt steeds minder en minder verwezenlijikbaar. Indien het rendement in 1959 de 7.000 of 7.500 beslissingen niet kan overschrijden, wat praktisch overeenstemt met het aantal dossiers dat thans in onderzoek gebracht is, kan er voor de dossiers (± 6.000) die zich nog in het algemeen klassement bevinden, geen beslissing uitgevaardigd worden vóór 31 december 1959. Evenwel voorziet de Minister de terugwijzing van ten minste $1/3$ van de nog te behandelen dossiers en hij zal de nodige maatregelen treffen opdat het personeel van deze directie onder de best mogelijke voorwaarden zou kunnen werken. Zodoende hoopt hij Henegouwen op hetzelfde peil te kunnen brengen als de 5 andere provincies en te vermijden dat deze provincie een achterstand oploopt die, moest het geval zich voordoen, dan toch maar 2 à 3 maand zou kunnen bedragen.

2° *Namen.*

Zoals reeds gezegd, valt er bij de provinciale directie van Namen een merkelijke verbetering waar te nemen.

Het jaarlijks rendement van deze provincie kan 6.500 beslissingen bereiken, hetzij nagenoeg het aantal dossiers voorkomend in het algemeen klassement. Rekening houdend met de zowat 6.000 bundels in onderzoek en met het wegvallen van ongeveer $1/3$ ervan, voorziet men dat de directie Namen haar taak in eerste aanleg zal beëindigd hebben in de eerste maanden van 1960.

3° *Luik.*

In de provinciale directie van Luik waar zich nog 15.000 dossiers in onderzoek bevinden, is het rendement thans bevredigend en kan men 13.000 beslissingen per jaar bereiken. Onder afhouding van een derde zg. niet-behandelbare dossiers die zich nog in het algemeen klassement bevinden, zal deze directie slechts een achterstand van één jaar tellen en haar taak dus tegen het einde van 1960 kunnen beëindigen.

4° *Luxemburg.*

Zoals bekend, is bij de provinciale directie van Luxemburg het aantal te nemen beslissingen veel groter dan het aantal te behandelen dossiers; de verhouding bedraagt 1,5.

In deze directie blijven nog ongeveer 10.000 aanvragen om Staatstussenkomst te behandelen, wat overeenstemt met 15.000 te betekenen beslissingen.

Als er gewerkt wordt tegen 5.000 beslissingen per jaar en men aanneemt dat $1/3$ van het totaal aantal dossiers niet kunnen behandeld worden, kan de directie Luxemburg, zoals die van Luik, over twee jaar, dit wil zeggen einde 1960, met haar taak klaar komen.

décembre 1959. Il s'agit d'*Anvers, du Brabant, de la Flandre occidentale, de la Flandre orientale, du Limbourg, et, très probablement, du Hainaut.*

Il convient de faire une petite restriction pour le *Hainaut* car, on le sait, cette province a perdu près de 40 % de ses effectifs. On escomptait 9.000 décisions par an, mais ce chiffre paraît de moins en moins réalisable. Si la production ne peut dépasser 7.000 ou 7.500 décisions en 1959, c'est-à-dire pratiquement le nombre de dossiers actuellement en cours d'examen, aucun des dossiers (± 6.000) qui se trouvent encore au classement général ne pourra faire l'objet d'une décision avant le 31 décembre 1959. Toutefois, le Ministre prévoit le refoulement d' $1/3$ au moins des dossiers à traiter et il prendra toutes les mesures qui s'imposent pour aider le personnel de cette direction à travailler dans les meilleures conditions possibles. Il espère pouvoir ainsi aligner le *Hainaut* sur les 5 autres provinces et lui éviter un retard qui, s'il se produisait tout de même, ne pourrait cependant dépasser 2 à 3 mois.

2° *Namur.*

Comme on l'a déjà dit, la situation de la direction provinciale de Namur tend nettement à s'améliorer.

La production annuelle de cette province peut atteindre 6.500 décisions, soit à peu près ce qui reste au classement général. Compte tenu des quelques 6.000 dossiers en cours d'examen, et d'un déchet d' $1/3$ environ, on prévoit que la Direction de Namur aura terminé sa tâche en première instance dans les premiers mois de 1960.

3° *Liège.*

A la direction de Liège, où 15.000 dossiers sont encore en cours d'examen, la production est actuellement satisfaisante et elle peut atteindre 13.000 décisions par an. Déduction faite d'un tiers des dossiers « intraitables » qui se trouvent encore au classement général, cette direction ne comptera plus qu'un retard d'une année et pourra terminer sa tâche pour la fin de 1960.

4° *Luxemburg.*

On sait qu'à la direction du Luxembourg, le nombre de décisions est beaucoup plus élevé que le nombre de dossiers à traiter, le rapport étant de 1,5.

A cette direction, il reste 10.000 demandes d'intervention à traiter, ce qui correspond à 15.000 décisions à notifier.

A raison de 5.000 décisions par an, et en défalquant $1/3$ de dossiers « intraitables », la direction du Luxembourg peut en terminer, tout comme celle de Liège, en deux ans, c'est-à-dire fin 1960.

Teneinde de toestand van de laatste twee provincies nog te verbeteren, zal de Minister niet nalaten bij het begin van het volgend, jaar de mogelijkheid te onderzoeken om het grootste gedeelte der vrijgekomen effectieven, komend uit de Waalse provincies die op dat ogenblik hun eigen opdracht zullen volbracht hebben, ter beschikking te stellen van de provinciale directies van Luik en Luxemburg.

* * *

De Minister besluit dit deel van zijn uiteenzetting in de hoop dat hij door het overzicht van de activiteit van 1958 en van de vooruitzichten voor 1959 Uw Commissie ervan overtuigd heeft, dat niets onverlet werd gelaten en dat alles in het werk zal worden gesteld om in de kortst mogelijke tijd aan de getroffen en uit de verschillende streken van het land voldoening te schenken. Te dezer gelegenheid brengt hij hulde aan zijn Collega en voorganger, de heer Meyers, die in de korte periode tijdens dewelke hij aan het hoofd van het Departement stond, de activiteit van het Bestuur van Wederopbouw van nabij gevolgd heeft.

* * *

ANDERE BIJZONDERE PROBLEMEN

Tenslotte bespreekt de Minister nog een aantal bijzondere problemen.

1° *Frans-Belgisch wederkerigheidsakkoord.*

In 1957 werden op internationaal vlak onderhandelingen aangeknoopt, teneinde het lot van de in Frankrijk geteisterde Belgen andermaal te verbeteren.

In oktober 1958, heeft de bevoegde Gemengde Commissie het vraagstuk nogmaals onderzocht op grond van nieuwe statistische gegevens verstrekt door de Franse Regering en heeft zij een definitief ontwerp kunnen opmaken van aanhangsel aan de Frans-Belgische overeenkomst, waarbij de wederkerige vergoedingsvoorwaarden werden bepaald.

Einde november 11, heeft dit ontwerp van aanhangsel de instemming verkregen van de Franse Regering en in december 11, is de Minister tussengekomen bij zijn collega van Buitenlandse Zaken, opdat de officiële uitwisseling van de diplomatieke nota's ter bekrachtiging zo spoedig mogelijk zou kunnen geschieden.

Deze uitwisseling van nota's zal eerstdaags plaats hebben.

Van nu af kan reeds medegedeeld worden dat de aanpassing van de vergoedingspercentages een nieuwe tegemoetkoming betekent voor de geteisterden die schade hebben geleden aan gebouwen en woonlokalen, aan gebouwen bestemd voor landbouw, aan landbouwbedrijfsuitrusting, aan schepen en aan andere goederen, voor zover deze aan natuurlijke personen toebehoren.

De toegekende voordelen belopen zowat 98 miljoen belgische frank.

Afin d'améliorer encore la situation de ces deux dernières provinces, le Ministre ne manquera pas d'envisager, au début de l'année prochaine, la possibilité de mettre à la disposition de Liège et du Luxembourg la plus grande partie des effectifs des autres provinces wallonnes qui auront terminé à cette époque leur mission propre.

* * *

Le Ministre termine cette partie de son exposé en exprimant l'espoir que le bilan qu'il vient de tracer de l'activité déployée en 1958, ainsi que les prévisions pour 1959, auront convaincu la Commission que rien n'a été négligé et que tout continuera à être mis en œuvre pour donner satisfaction, dans les moindres détails possibles, aux sinistrés des différentes régions du pays. A cette occasion, il rend hommage à son collègue et prédécesseur, M. Meyers, qui, pendant la courte période où il a assumé la direction du Département, a suivi de près le travail de l'Administration de la Reconstruction.

* * *

AUTRES QUESTIONS SPÉCIALES.

Enfin, le Ministre traite encore un certain nombre de questions spéciales.

1° *Accord franco-belge de réciprocité.*

En 1957, des négociations avaient été entamées sur le plan international en vue d'améliorer encore le sort des sinistrés belges en France.

En octobre 1958, la Commission Mixte compétente a revu le problème sur la base de nouvelles données statistiques communiquées par le Gouvernement Français et a pu ainsi élaborer un projet définitif d'avenant à la convention franco-belge réglant les conditions d'indemnisation réciproque.

A la fin de novembre, ce projet d'avenant a reçu l'accord du Gouvernement français et, en décembre, le Ministre a insisté auprès de son collègue des Affaires Etrangères pour que l'échange officiel des notes diplomatiques de ratification intervienne dans le plus bref délai.

Cet échange de notes s'effectuera dans les tout prochains jours.

Dès à présent, on peut dire que l'adaptation des taux d'indemnisation accorde une nouvelle satisfaction aux sinistrés atteints dans leurs immeubles et locaux d'habitation, dans leurs bâtiments agricoles, dans leur matériel d'exploitation agricole, dans leurs bateaux ou dans tous autres biens, pour autant que ceux-ci appartiennent à des personnes physiques.

Les avantages accordés se chiffrent approximativement à 98.000.000 de francs belges.

2° *Subsidies aan de Coöperatieven voor Oorlogsschade.*

Men zal gemerkt hebben dat het krediet dat geopend werd onder artikel 24-1 om het werk van de coöperatieven voor oorlogsschade te subsidiëren, teruggebracht werd van 1.500.000 tot 1.000.000 fr. De Minister herinnert eraan dat deze coöperatieven voor geheel het land tot twee zijn herleid, plus een speciale sectie voor de scheepvaart.

Het spreekt vanzelf dat, naarmate de vergoeding vordert, de opdrachten van de coöperatieven schaarser worden. Niettemin dient de aandacht er op gevestigd dat in 1958 nog 23 mandaat-akkoorden voor de franstalige coöperatieven werden afgesloten, wijl 40 andere op het punt staan afgesloten te worden; voor het nederlandstalig gedeelte van het land kwamen in dezelfde periode 13 mandaat-akkoorden tot stand en 12 andere zijn in behandeling.

De Minister is van oordeel dat de coöperatieven nog steeds aan de geteisterden nuttige diensten bewijzen en hun op de meest afdoende wijze helpen in de wederopbouw van hun onroerende goederen.

3° *Het personeel.*

In het licht van de voorafgaande beschouwingen, waaruit ten overvloede blijkt dat het Bestuur van Wederopbouw in zijn likwidatiefase is getreden, acht de Minister het passend hier even te herinneren aan de regeling van de soms netelige vraagstukken die in verband met het personeel van het voormalig Ministerie van Wederopbouw zijn gerezen, regeling die natuurlijk niet aan zijn aandacht is ontsnapt.

Het koninklijk besluit van 24 december 1957 met betrekking tot de loopbaan van de personeelsleden die behoren tot de onder het gezag van de Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw gekomen diensten van het voormalig Ministerie van Wederopbouw, strekte er in de eerste plaats toe de gewettigde ongerustheid weg te nemen die sedert lange tijd onder het personeel van dit Bestuur heerste.

Dit besluit regelt vooral de toekomstmogelijkheden van die ambtenaren en de beambten, die voorheen alleen met hogere functies konden worden belast en voortaan een bevorderingsgraad in definitief verband kunnen verwerven.

De toepassing van dit besluit werd dan ook reeds in de eerste maanden van 1958 aangevat.

Nadat voorstellen werden uitgebracht door de Commissie ingesteld bij artikel 3 van meervernoemd koninklijk besluit en na instemming vanwege de Ersete-Minister, werd het aantal bevorderings- en overgangsbetrekkingen vastgesteld, dit natuurlijk binnen de perken van de vakante plaatsen in het tijdelijk kader van het gewezen Ministerie van Wederopbouw.

Het ministerieel besluit dat op 18 april 1958 getroffen werd in uitvoering van dit artikel 3, bevestigt deze procedure en voorziet 29 bevorderingsbetrekkingen in eerste categorie, 103 over-

2° *Subsides aux coopératives des dommages de guerre.*

On aura remarqué que le crédit ouvert à l'article 24-1 pour subventionner le travail des coopératives des dommages de guerre a été ramené de 1.500.000 francs à 1.000.000 de francs. Le Ministre rappelle que ces coopératives sont réduites à deux pour l'ensemble du pays, plus une section spéciale pour la batellerie.

Il est évident que, plus on avance dans l'indemnisation, moins la tâche des coopératives est abondante. Néanmoins, le Ministre doit signaler qu'en 1958, 23 conventions-mandats ont encore été conclues par la coopérative d'expression française et que 40 autres sont sur le point de l'être; pour la partie flamande du pays, 13 conventions-mandats sont intervenues pendant la même période et 12 autres sont en préparation.

Le Ministre estime que les coopératives sont encore appelées à rendre d'appréciables services aux sinistrés, et surtout à aider ceux-ci, de la manière la plus efficace, à reconstruire leurs immeubles.

3° *Le personnel.*

En égard aux considérations qui précèdent et d'où il ressort que l'Administration de la Reconstruction est manifestement entrée dans sa phase de liquidation, le Ministre croit qu'il convient d'évoquer en passant la solution apportée aux problèmes parfois épineux qui se sont posés au sujet du personnel de l'ancien Ministère de la Reconstruction, solution qui a naturellement retenu son attention.

L'arrêté royal du 24 décembre 1957, relatif à la carrière des agents qui appartiennent aux services de l'ancien Ministère de la Reconstruction passés sous l'autorité du Ministre des Travaux publics et de la Reconstruction, tendait en tout premier lieu à mettre fin à l'inquiétude légitime qui régnait depuis longtemps parmi le personnel de cette Administration.

Cet arrêté règle surtout les possibilités d'avancement des fonctionnaires et agents qui, auparavant, pouvaient seulement être chargés de fonctions supérieures et qui, désormais, ont accès à des grades supérieurs à titre définitif.

Cet arrêté a reçu un commencement d'application dès les premiers mois de 1958.

Un certain nombre d'emplois de promotion et d'accession ont été prévus, dans les limites, bien entendu, des emplois vacants au cadre temporaire de l'ancien Ministère de la Reconstruction, après que la Commission créée par l'article 3 de l'arrêté royal précité eut introduit ses propositions et après accord de M. le Premier Ministre.

L'arrêté ministériel pris le 18 avril 1958 en exécution dudit article 3 confirme cette procédure en prévoyant 29 emplois de promotion en première catégorie, 103 emplois de promotion ou d'accession

gangs- en bevorderingsbetrekkingen voor de personeelsleden van de tweede categorie, 152 voor de personeelsleden van de derde categorie en tenslotte 110 voor de beampten van de vierde categorie.

Voor wat de personeelsleden betreft die volgens het statuut een bevordering konden verkrijgen zonder promotie- of vergelijkend overgangsexamen, werd de bevorderingsprocedure onmiddellijk aangevat en verwezenlijkt.

Tevens werd alles in het werk gesteld opdat de bevorderings- en vergelijkende overgangsexamens binnen de kortst mogelijke tijd zouden worden uitgeschreven.

De Minister wenst echter, voor zover als nodig, de aandacht erop te vestigen dat het uitschrijven van bovenvermelde bevorderings- en vergelijkende overgangsexamens onder de bevoegdheid van het Vast Wervingssecretariaat valt.

Ook wil hij niet verhehlen dat dit organisme met bijzonder grote moeilijkheden te kampen heeft, ingevolge het groot aantal aanvragen tot inrichting van examens van allerlei aard, uitgaande van de verschillende Departementen.

Hij heeft echter niet nagelaten op gans bijzondere wijze aan te dringen opdat onmiddellijk de nodige maatregelen zouden getroffen worden om binnen de kortst mogelijke termijn de organisatie van deze examens mogelijk te maken voor de personeelsleden van Wederopbouw.

Het is immers in elk opzicht onontbeerlijk deze examens zonder verwijl te doen plaats grijpen, daar wij ons bevinden in de laatste fase van uitvoering van het vijfjarenplan. Zoniet loopt het koninklijk besluit van 24 december 1957 gevaar dode letter te worden.

* * *

Eveneens kan worden aangestipt dat het koninklijk besluit van 31 mei 1958, dat op het plan van het algemeen bestuur een wijziging inhoudt van het besluit van de Regent van 12 april 1950 waarbij de toekenning van de toelage voor de uitoefening van hogere functies wordt geregeld, een brede toepassing gevonden heeft in de schoot van het Bestuur van Wederopbouw.

Ofschoon het genot van deze maatregel ongeschikt is aan het akkoord van de Eerste-Minister, waakt de Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw er over opdat de bepalingen van dit besluit op ruime wijze zouden worden geïnterpreteerd, vermits zij de erkenning uitmaken van een reeds jarenlang bestaande feitelijke toestand waarvan het sociaal aspect niet uit het oog mag worden verloren.

Tenslotte heeft de Minister, dit ondermeer met het oog op de tenuitvoerlegging van de nieuwe opdrachten welke voortvloeien uit het schoolpakt, een oproep gericht tot de personeelsleden van het Bestuur van Wederopbouw, waarbij vrijwilligers gevraagd worden die zouden aanvaarden om, in hun statutaire graad en met de aan die graad verbonden wedde, overgeheveld te worden

pour les agents de deuxième catégorie, 152 pour les agents de troisième catégorie et, enfin, 110 pour les agents de quatrième catégorie.

La procédure a été entamée immédiatement et menée à son terme en ce qui concerne les agents qui, d'après le statut, peuvent bénéficier d'un avancement sans examen de promotion ni concours d'accession préalable.

D'autre part, tout a été mis en œuvre pour que les examens de promotion et les concours d'accession soient annoncés dans le plus bref délai.

Toutefois, le Ministre tient à souligner, pour autant que la chose soit nécessaire, que c'est au Secrétariat permanent de Recrutement qu'incombe l'organisation des dits examens de promotion et concours d'accession.

Il ne songe pas à nier que cet organisme doit faire face à d'énormes difficultés, vu le grand nombre de demandes d'examens de toute nature qui lui sont adressées par les différents Départements.

Mais il n'en a pas moins insisté tout spécialement pour que les mesures voulues soient prises afin de rendre possible, à brève échéance, l'organisation des examens concernant les agents de la Reconstruction.

Il est d'ailleurs à tous égards indispensable que ces épreuves aient lieu au plus tôt, puisque nous sommes entrés dans la dernière phase de l'exécution du plan quinquennal. Sinon, l'arrêté royal du 24 décembre 1957 risquerait de rester lettre morte.

* * *

On peut souligner également que l'arrêté royal du 31 mai 1958, qui modifie, sur le plan de l'administration générale, l'arrêté du Régent du 12 avril 1950 réglant l'octroi de l'allocation pour exercice de fonctions supérieures, a trouvé un large champ d'application au sein de l'Administration de la Reconstruction.

Bien que le bénéfice de cette mesure soit subordonné à l'accord du Premier Ministre, le Ministre des Travaux Publics et de la Reconstruction veille à ce que les dispositions de l'arrêté soient interprétées largement, car elles consacrent une situation de fait existant depuis des années et dont l'aspect social ne peut être ignoré.

Enfin, en vue notamment de l'exécution des tâches nouvelles découlant du pacte scolaire, le Ministre a adressé aux agents de l'Administration de la Reconstruction, un appel demandant des volontaires qui accepteraient d'être transférés, avec leur grade statutaire et le traitement y afférent, aux services du Département des Travaux Publics ou à ceux du Ministère de l'Instruction Publique,

naar de diensten van het Departement van Openbare Werken en naar deze van het Ministerie van Openbaar Onderwijs, met als administratieve standplaats Brussel.

Ongeveer 175 personeelsleden beantwoordden deze oproep; hiervan werden een dertigtal aanstonds overgeheveld, waarbij vanzelfsprekend rekening gehouden werd met de stand van vordering inzake afhandeling van de dossiers van oorlogsschade in de diverse provinciale directies.

Het besluit waarbij de betrokkenen overgeheveld worden, zal uitdrukkelijk de waarborg voorzien verleend bij het koninklijk besluit van 24 december 1957 inzake hun administratieve loopbaan.

Thans worden de mogelijkheden onderzocht om in een nabije toekomst een nieuw aantal van bedoelde vrijwilligers over te hevelen, dit evenwel met inachtneming van de verbintenissen aangaande nopens de verwezenlijking van het vijfjarenplan.

De Minister meent dan ook te mogen besluiten dat hij in elk opzicht rekening heeft gehouden met de rechtmatige eisen van het personeel dat tot het Bestuur van Wederopbouw behoort of heeft behoord.

Hij verklaart er zich rekenschap van te geven dat alle problemen, die in dit verband rijzen, nog niet zijn opgelost, maar belooft dat zij verder zijn aandacht zullen gaande houden, des te meer daar de liquidatie van de provinciale diensten van Wederopbouw nakend is.

Algemene bespreking.

Verschillende leden van de Commissie komen tussen in de algemene bespreking in verband met hiernavolgende punten :

10 ACHTERSTAND IN DE WERKING VAN DE PROVINCIALE DIRECTIES LUK, LUXEMBURG EN NAMEN.

Gevraagd wordt welke de oorzaken zijn van deze achterstand ? Gaan de betrokken provinciale directeurs hierbij vrij uit of houdt de achterstand verband met hun onvoldoend dynamisme ? Een commissaris wijst op bepaalde misbruiken welke zich zouden voordoen in de technische diensten van de provinciale directie van Namen. Uitleg wordt wordt gevraagd in verband met de door de Minister voorgenomen behandeling van dossiers uit Luxemburg door Luik en uit Namen door Luxemburg; heeft die maatregel geen storende invloed op de werking in de betrokken directies die alle drie achterstand in te lopen hebben ?

De Minister onderstreept in zijn antwoord dat het verschil in het ritme van behandeling der dossiers tussen de Vlaamse en Waalse provinciale directies gedeeltelijk zijn oorsprong vindt in het feit dat de waalse provincies het felst geteisterd werden. Het was echter moeilijk op voorhand aan de provinciale directies uit Wallonië meer personeel ter beschikking te stellen, aangezien men op dat ogenblik het aan-

avec Bruxelles comme résidence administrative.

Quelques 175 agents ont répondu à cet appel et une trentaine d'entre eux ont été transférés immédiatement. Il est évident qu'il a été tenu compte, en l'occurrence, de l'état d'avancement des travaux de liquidation des dossiers de dommages de guerre dans les différentes directions provinciales.

L'arrêté de transfert des intéressés fera expressément état de la garantie que leur accorde l'arrêté royal du 24 décembre 1957 au sujet de leur carrière administrative.

On examine actuellement la possibilité de procéder dans un proche avenir à de nouveaux transferts de volontaires, en tenant compte, toutefois, des engagements pris au sujet de la réalisation du plan quinquennal.

Le Ministre croit donc pouvoir conclure qu'il a fait droit à tous égards aux revendications légitimes des agents appartenant ou ayant appartenu à l'Administration de la Reconstruction.

Il se rend parfaitement compte que tous les problèmes qui se posent en la matière ne sont pas encore résolus, mais il promet qu'ils continueront à retenir d'autant plus son attention que la liquidation des services provinciaux de la Reconstruction est en vue.

Discussion générale.

Plusieurs membres de la Commission interviennent dans la discussion générale à propos des points que nous reprendrons successivement.

1. RETARD CONSTATÉ DANS LE FONCTIONNEMENT DES DIRECTIONS PROVINCIALES DE LIÈGE, LUXEMBOURG ET NAMUR.

Il est demandé quelles sont les causes de ce retard ? Les directeurs provinciaux n'y sont-ils pour rien ou faut-il l'imputer à un manque de dynamisme de leur part ? Un commissaire signale certains abus qui se produiraient dans les services techniques de la direction provinciale de Namur. Des précisions sont demandées au Ministre, en ce qui concerne son intention de transférer à Liège des dossiers du Luxembourg et de confier certains dossiers de Namur à la direction du Luxembourg. N'est-ce pas de nature à jeter le trouble dans le fonctionnement des directions intéressées, qui toutes les trois ont un retard à combler ?

Dans sa réponse, le Ministre souligne que la différence dans les méthodes appliquées à l'examen des dossiers relevant des directions provinciales flamandes et wallonnes est due en partie au fait que les provinces wallonnes ont été touchées le plus durement. Un personnel plus nombreux aurait dû être mis à la disposition des directions provinciales wallonnes, étant donné qu'on ne connaissait

tal te behandelen dossiers niet kende. Overigens is het moeilijk gebleken personeel te voorzien om bepaalde verafgelegen diensten te stofferen; dit is vooral het geval geweest in de provincie Luxemburg.

Wat nu de werking der besproken provinciale directies betreft, kan de toestand als volgt geschetst worden:

In Luik heeft de Minister de provinciale directeur ervan verwittigd dat de productie moest opgedreven worden; dit is dan ook gebeurd en thans staat de productie van deze directie ongeveer op hetzelfde peil als die van de andere provinciale directies.

In Luxemburg doet zich deze eigenaardigheid voor dat de behandeling van de dossiers aldaar dikwijls met verwickelingen gepaard gaat, welke hun oorsprong vinden in de speciale demografische toestand van deze provincie. In Luxemburg komen er zeer veel gevallen van onverdeeldheid voor, zodat men mag aannemen dat er voor een omzet van ongeveer 40.000 dossiers ongeveer 60.000 beslissingen moeten getroffen worden, hetgeen een aanzienlijk meerwerk meebrengt. Om de directie enigszins te ontlasten werd de behandeling van de dossiers uit bepaalde streken die onmiddellijk aanleunen bij de provincie Luik aan de directie van deze provincie toevertrouwd, terwijl anderzijds dezelfde aanpassing plaats vond voor bepaalde gewesten uit de provincie Namen waarvan de behandeling van de dossiers oorlogsschade door Luxemburg overgenomen werd. Op die wijze kwam er een compensatie tot stand welke alleen maar bevorderlijk kon zijn voor een meer vlotte afwikkeling van de nog lopende zaken.

Wat tenslotte de provincie Namen betreft, is de Minister onlangs moeten tussenkomen om de productie aldaar terug op dreef te brengen. Wat de misbruiken betreft waarvan een Commissaris heeft gewag gemaakt dringt de Minister aan op verdere inlichtingen teneinde hem in staat te stellen in te grijpen waar zulks geboden zijn zou.

20 DE UITEINDELIJKE VERWEZENLIJING VAN HET ZOGENAAMDE VIJFJARENPLAN.

Bij de opeenvolgende besprekingen van de begroting van Wederopbouw sinds 1954 werd steeds voorgehouden dat men, behoudens onvoorziene tegenvallers, redelijkerwijze kon voorzien met het herstel van de oorlogsschade in ons land klaar te geraken einde 1959.

Een commissaris geeft uiting aan een zeker scepticisme wat betreft de verwezenlijking van dit zogenaamde vijfjarenplan, in achtgenomen de som werk die nog moet geleverd worden. Hij meent dat de cijfers van de door de Minister overgelegde statistieken eerder een tegenovergestelde indruk achterlaten. Hij vraagt zich echter af in hoeverre deze statistieken een juist beeld geven van hetgeen er werkelijk nog te doen blijft. In de

pas à ce moment le nombre des dossiers à traiter. D'ailleurs, il s'est avéré difficile de prévoir le personnel nécessaire à certains services très éloignés; c'était surtout le cas dans la province du Luxembourg.

En ce qui concerne l'activité de ces directions provinciales, la situation peut se résumer comme suit.

Le Ministre a invité le directeur provincial de Liège à augmenter la production. C'est ce qui a été fait, et actuellement la production de cette direction atteint environ le niveau des autres provinces.

Dans le Luxembourg, on se trouve devant cette particularité que l'examen des dossiers y entraîne souvent des complications, dues à la situation démographique spéciale de la province. On y rencontre de très nombreux cas d'indivision, de sorte qu'on peut dire que l'examen d'environ 40.000 dossiers nécessite quelques 60.000 décisions, ce qui entraîne un énorme travail supplémentaire. Afin de soulager quelque peu la direction, l'examen des dossiers localisés dans les régions limitrophes de la province de Liège a été confié à cette province, tandis que, d'autre part, la même adaptation a eu lieu pour certaines parties de la province de Namur, dont les dossiers ont été transférés à la direction provinciale de Luxembourg. Il s'agit donc d'une compensation, qui a permis d'accélérer la liquidation des affaires encore en suspens.

Enfin, en ce qui concerne la province de Namur, le Ministre a dû intervenir récemment afin d'y relancer la production. Quant aux abus auxquels un membre de la Commission a fait allusion, le Ministre insiste pour que de plus amples renseignements lui soient fournis, afin de lui permettre d'agir là où la nécessité s'en ferait sentir.

20 LA RÉALISATION DU PLAN DIT QUINQUENNAL.

Au cours des discussions du budget de la Reconstruction depuis 1954, il a toujours été affirmé que raisonnablement et sauf imprévu, la liquidation de tous les dommages de guerre dans notre pays serait terminée fin 1959.

Un commissaire déclare qu'il est assez sceptique quant à la réalisation du plan dit quinquennal, vu la somme de travail qui reste à accomplir. Il est d'avis que les statistiques présentées par le Ministre dégagent plutôt une impression contraire. Il se demande cependant dans quelle mesure ces statistiques reflètent exactement des travaux qui restent à exécuter. Les chiffres cités en ce qui concerne l'arriéré comprennent sans doute les dossiers qui

opgegeven aantallen nog te behandelen dossiers zijn vermoedelijk begrepen de dossiers welke betrekking hebben op schadegevallen met een waarde die ligt beneden de 2.000 frank, welke volgens, de thans vigerende wetgeving niet voor vergoeding in aanmerking komen. Tevens zijn daarin begrepen een bepaald percentage dossiers waarvan de behandeling gestremd wordt omdat de betrokken getroffenen de vereiste inlichtingen en stukken niet bezorgen aan het Bestuur. Gevraagd wordt of er geen maatregelen kunnen overwogen worden om een schifting door te voeren tussen de resterende dossiers teneinde de definitieve beëindiging van de opdracht van de diensten van Wederopbouw te bespoedigen.

De Minister meent dat het geen zin heeft maatregelen te treffen om de schadegevallen met een waarde beneden de 2.000 frank op te sporen en ter zijde te leggen. Dit zou een tijdrovende manipulatie van alle dossiers vergen. Daarbij komt nog dat het doorgaans maar in de loop van de behandeling is dat men de waardebepaling van het schadegeval met zekerheid kan achterhalen. b.v. ingeval een dossier werd ingediend namens een aantal eigenaars in onverdeeldheid en de afbakening van de individuele rechten van elk der medeëigenaars de aldus gesplitste dossiers doet vallen in de categorie beneden de 2.000 frank.

* * *

Wat de zogenaamde « onbehandelbare dossiers » betreft, is de Minister het eens dat het wenselijk voorkomt naar middelen uit te zien om een definitief eindpunt te zetten inzake herstel van oorlogsschade aan private goederen en te voorkomen dat een administratieve cel, hoe klein ook, zou moeten gehandhaafd blijven voor de verdere theoretische afwerking van dossiers waarin op de duur niemand anders nog belang zou stellen dan de betrokken ambtenaren die daarin de rechtvaardiging zouden vinden voor hun onproductief bestaan.

Herinnerd wordt hierbij aan het weinig aanbevelenswaardig precedent in verband met het herstel van de schade van de oorlog 1914-1918.

Door een paar commissarissen wordt gesuggereerd op dit stuk een wetsontwerp voor te bereiden waarbij aan de zogenaamde « achterblijvers » op straf van rechtsverval een termijn zou opgelegd worden van b.v. drie of zes maand gedurende dewelke zij in de gelegenheid zouden gesteld worden de vereiste medewerking te verlenen tot afhandeling van hun dossier : gedurende die termijn zouden in *Staatsblad* en pers periodisch oproepen gepubliceerd worden om de betrokkenen aan te manen zich te betuigen en hun te wijzen op het onafwendbaar gevolg van een verder volgehouden gemis aan medewerking.

De Minister neemt nota van deze suggestie en belooft de mogelijkheid te onderzoeken om op die wijze een afdoende oplossing te vinden voor het vraagstuk der « onbehandelbare dossiers ».

* * *

se rapportent aux dommages, dont la valeur n'excède pas 2.000 francs et qui, d'après les lois actuellement en vigueur, ne donnent lieu à aucune indemnisation. Parmi ces dossiers, il y en a un certain nombre aussi dont l'examen traîne en longueur par suite du fait que les sinistrés négligent de fournir à l'administration les renseignements qui leur sont réclamés. On s'est demandé s'il n'y aurait pas lieu de procéder à un triage des dossiers restant en litige, afin d'accélérer l'accomplissement définitif de la tâche dévolue aux services de la Reconstruction.

Le Ministre estime qu'il est inutile de prendre des mesures pour rechercher les dossiers tombant sous la franchise de 2.000 francs afin de les classer. Ceci nécessiterait une manipulation fastidieuse de tous les dossiers. Ajoutons-y que dans la généralité des cas ce n'est qu'après examen des dossiers que l'on peut déterminer avec certitude l'ampleur des dégâts. Par exemple, lorsqu'un dossier est introduit au nom de plusieurs propriétaires indivis et que la détermination des droits individuels de chacun des co-propriétaires fait rentrer les dossiers ainsi fractionnés dans la catégorie de ceux soumis à la franchise de 2.000 francs.

* * *

Quant aux dossiers dits « intraitables », le Ministre est d'accord pour rechercher les moyens propres, à mettre un point final à la réparation des dommages de guerre aux biens privés et à empêcher le maintien d'une cellule administrative, si petite soit-elle, chargée de procéder à l'examen théorique de ces dossiers, qui n'intéresseraient plus personne sauf les fonctionnaires qui y trouveraient la justification de leur existence improductive.

On a rappelé à ce propos le précédent peu recommandable créé à l'occasion de la réparation des dommages résultant de la guerre 1914-1918.

Plusieurs commissaires ont suggéré au Ministre d'élaborer un projet de loi imposant aux « retardataires », sous peine de forclusion, un délai de trois ou six mois par exemple, pour compléter leur dossier. Pendant cette période, le *Moniteur* et la presse lanceraient périodiquement des appels aux intéressés leur demandant de se manifester et de réfléchir aux conséquences inéluctables de leur refus de collaborer.

Le Ministre a pris bonne note de cette suggestion en promettant d'envisager les mesures à prendre pour mettre fin au problème des dossiers « intraitables ».

* * *

Tenslotte wenst een commissaris nadere inlichtingen te vernemen omtrent de juiste stand van de herzieningsaanvragen die door de geteisterden werden ingediend na de wijzigingen die op 1 augustus 1952 en 31 juli 1953 aan de oorlogsschadewet van 1 oktober 1947 werden gebracht.

Wat de herzieningen betreft, aldus de Minister, is men logischerwijze begonnen met voldoening te schenken aan de geteisterden die onder de vorige wetgeving geen vergoeding hadden ontvangen, alsmede aan de ouderdomsprioritairen.

Thans blijven er nog zowat 5.000 aanvragen tot herziening te behandelen, maar het spreekt vanzelf dat na uitvoering van het plan tot afwerking der dossiers in eerste aanleg, het nodig zal zijn de herziening van ambtswege aan te vatten. Inmiddels zal het koninklijk besluit uitgevaardigd worden, voorgescreven bij de wet houdende vaststelling van een termijn van uitsluiting inzake het indienen van aanvragen om herziening.

* * *

3° DE COÖPERATIEVEN VOOR OORLOGSSCHADE.

Door verschillende commissarissen wordt aangedrongen opdat de nog bestaande coöperatieven zouden worden afgeschaft en het hiervoor nog voorziene krediet van 1.000.000 frank zou worden afgeschaft of althans teruggebracht tot de helft, met de bedoeling het uit de begroting van volgend jaar definitief te doen verdwijnen.

De Minister is de mening toegedaan dat het zeer beperkt aantal coöperatieven die gehandhaafd werden aan een werkelijke, zij het dan ook afnemende behoefte beantwoorden.

Hij verzoekt het voor 1959 voorziene krediet van 1.000.000 frank aan de coöperatieven toe te kennen, met dien verstande dat er einde 1959 een einde zou gesteld worden aan hun taak.

* * *

4° DE UITSLUITINGEN VOORZIEN BIJ ARTIKEL 5 VAN DE WET VAN 1 OKTOBER 1947.

Een commissaris trekt de aandacht van de Minister op de zeer speciale toestand van de getroffen uit de zgn. Oostkantons van het land, vanwege het feit dat een groot aantal ervan vallen onder een der uitsluitingsgronden voorzien bij artikel 5 van de wet van 1 oktober 1947 betreffende de herstelling der oorlogsschade aan private goederen.

Deze uitsluitingen zijn vaak volkomen onverrechtvaardigd. Immers, de feitelijke aanhechting van de Oostkantons bij Duitsland onder de bezetting draagt er schuld aan dat aan een groot aantal inwoners een anti-vaderlandse houding en een gebrek aan burgerzin werd verweten; de bijzondere omstandigheden waaronder zij leefden maakte een bestendige morele dwang uit waardoor hun praktisch elke vrijheid van denken en handelen ontbroken was.

Enfin un commissaire demande de plus amples informations au sujet de l'état d'avancement exact des demandes en revision que les sinistrés ont introduites à la suite des modifications apportées les 1er août 1952 et 31 juillet 1953 à la loi du 1er octobre 1947 relative à la réparation des dommages de guerre.

En ce qui concerne les revisions, le Ministre répond qu'on a logiquement commencé par donner satisfaction aux sinistrés qui n'avaient pu toucher aucune indemnité sous la législation antérieure ainsi qu'aux prioritaires d'âge.

Actuellement, il reste à traiter environ 5.000 demandes en revision, mais il est bien entendu qu'après l'exécution du plan de première instance, il sera nécessaire d'aborder la revision d'office. Entretemps, le nécessaire sera fait pour prendre l'arrêté royal prévu par la loi et fixant un délai de forclusion pour l'introduction des demandes en revision.

* * *

3° LES COOPÉRATIVES DE DOMMAGES DE GUERRE.

Plusieurs commissaires insistent sur la nécessité de supprimer les coopératives encore existantes. Le crédit de 1.000.000 de francs devrait être annulé ou tout au moins réduit à la moitié, en attendant qu'il disparaisse définitivement du budget.

Le Ministre estime que le nombre très réduit de coopératives qui existent encore à l'heure actuelle, répondent à un besoin réel, même s'il se fait sentir de moins en moins.

Il demande que le crédit d'un million prévu pour 1959 soit accordé, étant entendu que la mission de ces organismes devra être terminée à la fin de 1959.

* * *

4° LES EXCLUSIONS PRÉVUES PAR L'ARTICLE 5 DE LA LOI DU 1er OCTOBRE 1957.

Un commissaire attire l'attention du Ministre sur la situation très spéciale où se trouvent les sinistrés des cantons de l'Est. En effet, un grand nombre d'entre eux tombent sous le coup des exclusions prévues par l'article 5 de la loi du 1er octobre 1947 relative à la réparation des dommages de guerre aux biens privés.

Ces exclusions sont parfois tout à fait injustifiées : en effet, c'est l'annexion de fait des cantons de l'Est par l'Allemagne qui est la cause du reproche fait à un grand nombre d'habitants de cette région, d'avoir eu une attitude anti-patriotique et incivique sous l'occupation, alors que les conditions particulières dans lesquelles ils ont vécu leur imposaient en permanence une contrainte morale qui a eu pour effet de les priver pratiquement de toute liberté de pensée et d'action.

Een ander commissaris treedt deze zienwijze volmondig bij, doch voegt eraan toe dat het probleem van de uitsluitingen ruimer moet beschouwd worden en een billijke oplossing moet krijgen in het ganse land.

Het verval van het recht op oorlogsschade voorzien bij meervernoemd artikel 5 van de wet van 1 oktober 1947 werd terecht of ten onrechte gekoppeld aan artikel 123sexies van het Strafwetboek.

Het gevolg hiervan is dat de oplossing van het vraagstuk van de uitsluitingen onmiddellijk verband houdt met de milderende politiek die inzake de zogenaamde epuratie thans wordt gevoerd.

Het is bekend dat de Regering op dit stuk het inzicht heeft een wetsontwerp bij de Wetgevende Kamer aanhangig te maken waarbij de gevolgen van artikel 123sexies van het Strafwetboek voor de toekomst zouden opgeheven worden voor al diegenen die geen veroordeling hebben opgelopen of wier straf, eventueel na herleiding bij genademaatregel, een bepaald aantal jaren niet te boven gaat.

Het zou daarbij ondenkbaar zijn dat men een der meest pijnlijke gevolgen van de toepassing van artikel 123sexies van het Strafwetboek, nl. de uitsluiting van het recht op oorlogsschade, in de toekomst zou laten voortbestaan.

Dit zou des te onbillijker zijn wanneer men bedenkt dat op een enigszins paralleel gebied, nl. dat van de vergoedingspensioenen, er reeds sinds 2 februari 1954 een wet werd gestemd waarbij het recht op pensioen terug wordt opengesteld vanaf de datum waarop de betrokkenen in het genot van hun burgerlijke rechten worden hersteld.

Wil men inzake epuratie een enigszins samenhangende politiek voeren, en niemand zou de principiële wenselijkheid daarvan kunnen betwisten, dan is het noodzakelijk dat het vraagstuk van de uitsluiting van het recht op oorlogsschade thans een oplossing zou bekomen in het kader van de voorgenomen politiek op stuk van de epuratie.

Twee wegen staan hiertoe open : ofwel een wijziging brengen aan artikel 5 van de wet op de oorlogsschade, ofwel een beschikking inlassen omtrent deze uitsluiting in het wetsontwerp tot wijziging van artikel 123sexies van het Strafwetboek.

De Minister zou willen tegemoetkomen aan de wens uitgedrukt door meervermelde commissarissen. Hij voert echter aan dat een wetsontwerp tot wijziging van de wet van 1 oktober 1947 aanleiding zou kunnen worden om ook de herziening te eisen van andere bepalingen van dezelfde wet, hetgeen ongetwijfeld niet wenselijk is en in elk geval financieel niet mogelijk. Hij belooft deze aangelegenheid te zullen bespreken met zijn Collega van Justitie ten einde de mogelijkheid te onderzoeken om een oplossing

Un autre commissaire se rallie à ce point de vue tout en ajoutant qu'il faudrait poser le problème des exclusions sur un plan plus général, et lui donner une solution valable pour tout le pays.

A tort ou à raison, le droit à la réparation des dommages de guerre, prévu à l'article 5 de la loi du 1er octobre 1947 a été lié à l'article 123sexies du Code pénal.

Il en résulte que la solution du problème des exclusions doit tenir compte de la politique de clémence suivie actuellement en matière d'épuration (art. 123sexies Code pénal).

On sait que le Gouvernement a l'intention de déposer sur le bureau de la Chambre un projet de loi permettant de supprimer les effets de l'application de l'article 123sexies en faveur de ceux qui n'ont pas encouru une condamnation ou dont la peine, éventuellement réduite par suite d'une mesure de grâce, ne dépasse pas un certain nombre d'années.

Il serait inconcevable de laisser subsister une des conséquences les plus pénibles de l'application de l'article 123sexies du Code pénal, à savoir la privation du droit à la réparation des dommages de guerre.

Cela serait d'autant plus injuste que, dans un domaine en quelque sorte parallèle, celui des pensions de réparation, une loi votée le 2 février 1954 a rouvert le droit à la pension pour les personnes rétablies dans l'exercice de leurs droits civils.

Si l'on veut une politique cohérente en matière d'épuration, dont, en principe, personne ne contesterait l'opportunité, il faut que le problème de l'exclusion du droit aux dommages de guerre soit résolu dans le cadre de la politique envisagée en matière de répression de l'incivisme.

Deux voies s'ouvrent à nous : ou bien, modifier l'article 5 de la loi sur les dommages de guerre, ou bien, insérer une disposition, concernant ces exclusions, dans le projet de loi modifiant l'article 123sexies du Code pénal.

Le Ministre voudrait déférer aux vœux formulés par ces commissaires. Mais il objecte que le dépôt d'un projet de loi tendant à modifier la loi du 1er octobre 1947 pourrait entraîner la modification d'autres dispositions de cette même loi; ce serait évidemment inopportun et irréalisable sur le plan financier. Il promet d'intervenir auprès de son collègue de la Justice afin d'examiner avec lui la possibilité de trouver une solution au problème des exclusions, dans le cadre des modifications qu'on

te vinden voor het gestelde vraagstuk van de uitsluitingen in het raam van de voorgenomen wijziging van de epuratiewetgeving.

Een commissaris laat hierbij opmerken dat een gelijkaardig vraagstuk bestond in verband met de vergoedingen welke destijds verschuldigd waren door de O.M.A. (Office of Mutual Aid) voor schade aangebracht door de geallieerde legers.

* * *

50 DIVERSEN.

a) Een commissaris vraagt hoeveel tijdelijke personeelsleden het Bestuur van Wederopbouw telt. Hij is de mening toegedaan dat de afwerking van de dossiers met meer ijver zou plaats vinden en dus sneller zou verlopen, indien de tijdelijke ambtenaren die ze te behandelen krijgen de zekerheid zouden hebben dat zij op een benoeming in vast verband mogen rekenen.

De Minister antwoordt dat 219 tijdelijke personeelsleden in dienst zijn bij het Bestuur van Wederopbouw. Alle regularisering van tijdelijke agenten waarvoor hij bevoegdheid had, werden gedaan. Sommige personeelsleden zijn echter niet regulariseerbaar en om die toestand te verhelpen zou de Eerste-Minister het initiatief moeten nemen, daar de voorgestelde maatregel ressorteert onder de bevoegdheid van het Algemeen Bestuur.

b) Op een vraag van een ander commissaris deelt de Minister mede dat voor de Belgische gesinistreerden in Duitsland er tot dusverre geen regeling bestaat daar wederkerigheid niet mogelijk is. De commissaris deelt hierop mede dat er kontakten bestaan tussen Belgische en Duitse Parlementsleden om de aanhangige grensproblemen te regelen: het vraagstuk der oorlogsschade in de grensgebieden werd gesteld ter gelegenheid van een dergelijke bijeenkomst. De Minister deelt hierop mede dat hij omtrent een eventuele regeling van dit vraagstuk overleg zal plegen met zijn Collega van Buitenlandse Zaken.

c) Op een vraag van een ander commissaris, deelt de Minister mede dat het praktisch niet mogelijk is de prioriteit aan de getroffen en die de 65 jaar bereikt hebben, automatisch toe te kennen. Deze prioriteit moet zoals elke andere prioriteit worden aangevraagd; het dossier wordt dan onmiddellijk in behandeling genomen.

d) Tenslotte vestigt een Commissaris de aandacht van de Minister op een speciale toestand die bestaat in de stad Tielt. In 1940 heeft het leger de werklieden der militaire schoenmakerij opgeëist; de trein die deze mensen en hun familie vervoerde werd gebombardeerd in de streek van de Somme, zodat deze personen alles verloren. Het oorlogsfeit is dus gebeurd in Frankrijk.

Door vele betrokkenen werd een aanvraag voor oorlogsschade voor verloren goederen ingediend;

envisage d'apporter à la loi sur l'épuration civique.

Dans le même ordre d'idées un commissaire fait remarquer qu'un problème analogue s'était posé à l'époque à propos des indemnités dues par l'O.M.A. (Office of Mutual Aid) pour les dommages causés par les armées alliées.

* * *

50 DIVERS.

a) Un commissaire aimerait connaître le nombre des agents temporaires qui font partie du personnel de l'Administration de la Reconstruction. Il estime que ce personnel mettrait plus de zèle à liquider les dossiers, et que la liquidation progresserait donc plus rapidement, si les agents temporaires chargés de les traiter avaient la certitude d'obtenir une nomination à titre définitif.

Le Ministre répond que l'Administration de la Reconstruction compte 219 agents temporaires. Il a procédé à toutes les régularisations possibles dans les limites de ses pouvoirs. Or, certains membres du personnel ne sont pas régularisables; il faudrait donc, pour remédier à cette situation, une initiative du Premier Ministre, la mesure proposée relevant de l'Administration Générale.

b) En réponse à une question posée par un autre commissaire, le Ministre déclare que le cas des sinistrés belges en Allemagne n'a pas encore pu être réglé, du fait que la réciprocité n'est pas possible. Le commissaire signale alors l'existence de contacts entre parlementaires belges et allemands en vue de résoudre les problèmes relatifs aux dommages de guerre dans les régions frontalières. La question a été soulevée à l'occasion de l'une de ces rencontres. Le Ministre réplique qu'il consultera son collègue des Affaires Étrangères au sujet d'un règlement éventuel du problème des dommages de guerre dans les régions frontalières.

c) Répondant à un autre commissaire, le Ministre déclare qu'il est pratiquement impossible d'accorder automatiquement la priorité aux sinistrés qui ont atteint l'âge de 65 ans. Cette priorité doit, comme toute autre priorité, faire l'objet d'une demande; les dossiers seront examinés sans délai.

d) Enfin, un membre attire l'attention du Ministre sur une situation particulière à la ville de Tielt. En 1940, l'armée y a réquisitionné les ouvriers de la cordonnerie militaire. Or, le train qui transportait ces personnes et leurs familles fut bombardé dans la région de la Somme, de sorte qu'elles ont tout perdu. C'est donc un fait de guerre qui s'est produit en France.

Un grand nombre de ces personnes ont introduit une demande d'indemnisation au titre des domma-

meestal betrof het slechts enkele persoonlijke goederen van de opgeëisten. De aanvragen werden afgewezen; enkele mensen hebben beroep aangetekend bij de Raad van State. Bij arrest van de Raad werden deze aanvragen verwezen naar een andere provinciale directie die aan de betrokkenen oorlogsschade toekende.

Enkele personen die ingelicht waren hebben zo hun vergoeding bekomen. Aan de anderen weigert men elke tussenkomst. Het schijnt dat enkele dossiers naar de « Dienst van Betwiste Zaken » te Brussel gestuurd werden, maar de betrokkenen wachten nog steeds op een beslissing voor hun geval. De Commissaris wenst dat deze zaak op een billijke wijze zou opgelost worden.

De Minister antwoordt dat men hier inderdaad staat voor een werkelijke onrechtvaardigheid, maar zonder wijziging van de wet is er waarschijnlijk geen uitkomst mogelijk.

Hij herinnert aan een analoge aangelegenheid die het voorwerp heeft uitgemaakt van een parlementaire vraag door Senator Materne gericht tot de Minister van Openbare Werken en Wederopbouw en verschenen, met het antwoord van de Minister, in het bulletin van vragen en antwoorden n° 5 van de Buitengewone Zitting 1958, op bladzijden 46 en 47 (cfr. vraag met antwoord als bijlage 6 bij dit verslag).

De toestand is zo dat dit geval enkel bij een wet kan opgelost worden, gelet op het feit dat de besproken beslissingen meestal kracht van gewijsde hebben verkregen. De Minister zal de mogelijkheid overwegen om het geval van Tielt te onderzoeken in het raam van een eventueel wetsontwerp voor de onbehandelbare dossiers.

Hierop wordt de algemene bespreking voor gesloten verklaard.

Bespreking der artikelen.

De artikelen 3 lit. 8, 24 en 28, lit. 6-7-8 en 9 worden zonder bespreking aangenomen met eenparigheid van stemmen.

* * *

Het wetsontwerp werd, voor het door Uw Commissie van Wederopbouw behandeld deel, aangenomen met 5 stemmen tegen 3.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
J. CUSTERS.

De Voorzitter,
A. LACROIX.

ges de guerre, pour les biens qu'elles avaient perdus. Il s'agit de sommes assez modestes (correspondant à la valeur des effets personnels des ouvriers réquisitionnés). Ces demandes ayant été rejetées, certains intéressés ont introduit un recours au Conseil d'Etat. Par arrêt du Conseil, les demandes ont été renvoyées à une autre direction provinciale qui, elle, a accordé les dommages de guerre.

C'est ainsi que quelques personnes bien informées ont pu obtenir l'indemnisation. Les autres se voient refuser toute intervention. Il paraît que quelques dossiers vont être envoyés au « Service du Contentieux » à Bruxelles. Les intéressés attendent toujours que leur cas fasse l'objet d'une décision. Le commissaire demande que cette affaire soit réglée d'une façon équitable.

Le Ministre répond qu'il s'agit, en l'espèce, d'une véritable injustice, mais qu'il n'y a vraisemblablement aucune issue à cette situation, tant que la loi n'aura pas été modifiée.

Le Ministre rappelle une affaire analogue, qui a fait l'objet d'une question parlementaire adressée par M. le Sénateur Materne au Ministre des Travaux Publics et de la Reconstruction, et qui a été publiée, avec la réponse du Ministre, dans le Bulletin des Questions et Réponses du 2 septembre 1958, n° 5, pp. 46 et 47; la question et la réponse sont reproduites en annexe au présent rapport (annexe 6).

La situation est telle qu'un cas de cette nature ne peut être résolu que par une loi, la plupart des décisions en cause étant coulées en force de chose jugée. Le Ministre envisagera la possibilité d'examiner le cas de Tielt, dans le cadre d'un éventuel projet de loi relatif aux dossiers impossibles à traiter.

La discussion générale est alors déclarée close.

Discussion des articles.

Les articles 3, litt. 8, 24 et 28, litt. 6, 7, 8 et 9 sont adoptés sans discussion et à l'unanimité.

* * *

Le projet de loi a été adopté, pour la partie examinée par votre Commission de la Reconstruction, par 5 voix contre 3.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
J. CUSTERS.

Le Président,
A. LACROIX.

BIJLAGE 1.

ANNEXE 1.

Aantal in 1958, getroffen beslissingen per provinciale directie.

Nombre de décisions rendues en 1958, par direction provinciale.

PROVINCIALE DIRECTIE — DIRECTION PROVINCIALE	Gewone oorspronkelijke beslissingen — <i>Décisions primitives ordinaires</i>	Definitief en contradictoir beschouwde beslissingen (afgewezen, minder dan 2.000 frank) (waarde 1939) — <i>Décisions réputées définitives et contradictoires (déboutés, moins de 2.000 francs) (valeur 1939)</i>	Verzakingen — <i>Renonciations</i>
Antwerpen. — <i>Anvers</i>	13.337	727	97
Brabant. — <i>Brabant</i>	12.781	1.233	230
West-Vlaanderen. — <i>Flandre occidentale</i>	11.816	225	104
Oost-Vlaanderen. — <i>Flandre orientale</i>	9.665	793	172
Henegouwen. — <i>Hainaut</i>	7.502	1.229	51
Limburg. — <i>Limbourg</i>	4.930	1.749	—
Luxembourg. — <i>Luxembourg</i>	4.704	405	1
Luik. — <i>Liège</i>	12.325	221	13
Namen. — <i>Namur</i>	4.690	649	6
TOTAAL — <i>TOTAL</i>	81.750	7.842	660

BIJLAGE 2.

ANNEXE 2.

Personeel in werkelijke dienst. Toestand op 1 april 1955 en op 1 januari 1959.

Personnel effectivement en service aux 1er avril 1955 et 1er janvier 1959.

PROVINCIALE DIRECTIE <i>DIRECTION PROVINCIALE</i>	Kader <i>Cadre</i>	Toestand op 1-4-1955 <i>Situation au 1-4-1955</i>		Toestand op 1-1-1959 <i>Situation au 1-1-1959</i>	
		Werkelijk in dienst <i>Effectivement en service</i>	Verschil <i>Différence</i>	Werkelijk in dienst <i>Effectivement en service</i>	Verschil <i>Différence</i>
Antwerpen. — <i>Anvers</i>	274	270	— 4	231	— 43
Brabant. — <i>Brabant</i>	221	215	— 6	172	— 49
West-Vlaanderen. — <i>Flandre occidentale</i>	221	218	— 3	180	— 41
Oost-Vlaanderen. — <i>Flandre orientale</i>	185	181	— 4	119	— 66
Henegouwen. — <i>Hainaut</i>	185	179	— 6	115	— 70
Limburg. — <i>Limbourg</i>	85	82	— 3	68	— 17
Luxemburg. — <i>Luxembourg</i>	111	103	— 8	78	— 33
Luik. — <i>Liège</i>	221	226	+ 5	209	— 12
Namen. — <i>Namur</i>	109	111	+ 2	103	— 6
TOTAAL. — <i>TOTAL</i>	1.612	1.585	— 27	1.275	— 337

BIJLAGE 3.

ANNEXE 3.

Vergelijking van het individueel rendement (per gepresteerde dag-agent) tussen het jaar 1957 en de eerste elf maanden van 1958, in de verschillende provinciale directies.

Comparaison des rendements individuels (par journée-agent prestée) entre l'année 1957 et les onze premiers mois de 1958.

PROVINCIALE DIRECTIE. — DIRECTION PROVINCIALE.	JAAR — ANNÉE	ALGEMEEN RENDEMENT : Oorspronkelijke verstekbeslissingen + herzieningen — RENDEMENT GENERAL : Décisions par défaut primitives + révisions	
		In aantal beslissingen — En nombre de décisions	In overeenstemmende waarde — En valeur correspondante
Antwerpen. — <i>Anvers</i>	1957	0,236	16.874
	1958	0,234	20.153
Brabant. — <i>Brabant</i>	1957	0,280	15.288
	1958	0,296	16.315
West-Vlaanderen. — <i>Flandre occidentale</i>	1957	0,260	13.800
	1958	0,257	17.045
Oost-Vlaanderen. — <i>Flandre orientale</i>	1957	0,275	10.570
	1958	0,284	6.938
Henegouwen. — <i>Hainaut</i>	1957	0,241	13.783
	1958	0,239	11.420
Limburg. — <i>Limbourg</i>	1957	0,288	7.552
	1958	0,300	17.002
Luxemburg. — <i>Luxembourg</i>	1957	0,226	16.507
	1958	0,256	17.516
Luik. — <i>Liège</i>	1957	0,244	17.513
	1958	0,242	16.209
Namen. — <i>Namur</i>	1957	0,251	12.097
	1958	0,196	10.592
Rijk. — <i>Royaume</i>	1957	0,255	14.440
	1958	0,254	14.900

BIJLAGE 4.

ANNEXE 4.

Stand van vordering op 1 januari 1959 der dossiers van geteisterden, die wegens hun leeftijd (+ 65 jaar) van een absolute voorrang genieten.

Etat d'avancement au 1er janvier 1959 des dossiers des sinistrés bénéficiaires de la priorité absolue d'âge (+ 65 ans).

PROVINCIE. — PROVINCE	Aantal ontvangen voorrangsaanvragen <i>Nombre de demandes de priorité reçues</i>	Aantal dossiers die in onderzoek werden gesteld <i>Nombre de dossiers mis à l'examen</i>	Aantal getroffen beslissingen <i>Nombre de décisions prises</i>
Antwerpen. — <i>Anvers</i>	33.461	33.461	30.930
Brabant. — <i>Brabant</i>	21.108	21.108	23.294
West-Vlaanderen. — <i>Flandre occidentale</i>	22.707	22.700	25.895
Oost-Vlaanderen. — <i>Flandre orientale</i>	16.101	16.101	16.443
Henegouwen. — <i>Hainaut</i>	18.505	18.505	17.854
Limburg. — <i>Limbourg</i>	9.526	9.526	9.531
Luxemburg. — <i>Luxembourg</i>	18.706	18.695	18.125
Luik. — <i>Liège</i>	35.278	35.278	33.870
Namen. — <i>Namur</i>	15.374	15.272	14.270
TOTAAL — <i>TOTAL</i>	190.766	190.646	190.210

BIJLAGE 5.

Bedrag der financiële staatstussenkomst voor oorlogsschade geleden aan private goederen.

- A. Totaal bedrag der herstelvergoedingen, op 31 december 1958 : 32.142.214.567 frank.
- a) Schifting der herstelvergoedingen :
 - In obligaties : 11.644.663.614 frank.
 - In speciën : 20.497.550.953 frank.
 - b) Schifting der herstelvergoeding volgens de wijze van uitbetaling, van 11 september 1953 af, datum van het koninklijk besluit houdende vaststelling van de wijzen van uitbetaling in obligaties en in speciën :
 - In obligaties : 11.644.663.614 frank.
 - In speciën : 7.021.869.653 frank.
 - c) Financiële staatstussenkomst in 1958 (herstelvergoedingen).
 - In obligaties : 1.555.325.289 frank.
 - In speciën : 947.706.185 frank.
 - hetzij in totaal : 2.503.031.474 frank.
- B. Totaal der aanvullende kredietmogelijkheden : 21.147.740.969 frank.
 Werkelijk voorafgenomen bedrag op 31 december 1958 : 6.049.415.022 frank.

ANNEXE 5.

Montant de l'intervention financière de l'Etat pour les dommages de guerre causés aux biens privés.

- A. Montant total des indemnités de réparation au 31 décembre 1958 : 32.142.214.567 francs.
- a) Ventilation des indemnités de réparation :
 - En obligations : 11.644.663.614 francs.
 - En numéraire : 20.497.550.953 francs.
 - b) Ventilation des indemnités de réparation à partir du 11 septembre 1953, date de l'arrêté royal fixant les modalités de paiement en obligations et en numéraire.
 - En obligations : 11.644.663.614 francs.
 - En numéraire : 7.021.869.653 francs.
 - c) Intervention financière de l'Etat en 1958 (indemnités de réparation).
 - En obligations : 1.555.325.289 francs.
 - En numéraire : 947.706.185 francs.
 - soit au total : 2.503.031.474 francs.
- B. Montant total des possibilités de crédits complémentaires : 21.147.740.969 francs.
 Montant effectivement prélevé au 31 décembre 1958 : 6.049.415.022 francs.

BIJLAGE 6.

Parlementaire vraag op 12 augustus 1958 door Senator Materne aan de Minister van Openbare Werken en Wederopbouw gesteld betreffende de vergoeding van geteisterde badkamers en installaties voor centrale verwarming (gepubliceerd in het Bulletin van Vragen en Antwoorden van de Senaat, n° 5, van de Buitengewone Zitting 1958).

VRAAG.

Het Bestuur van Wederopbouw aanvaardt thans het vergoeden van de geteisterde badkamers en inrichtingen van centrale verwarming. Deze vergoeding werd de geteisterden gedurende talrijke jaren en, meer bepaald, tot in 1952, geweigerd; nochtans bestond er in de wet op de oorlogsschade geen enkel artikel waarbij dit vergoeden verboden was.

De geteisterden, die thans de herziening verkrijgen van de vóór 1953 ter zake van oorlogsschade gewezen beslissingen, worden nog met weigering van vergoeding voor die goederen afgescheept. De door het bestuur opgegeven reden is, dat de geteisterde geen genot mag verkrijgen van een gunstiger uitvallende verandering van de rechtspraak die sedert de eerste beslissing gevallen is en dat de herziening slechts kan slaan op de bij de besluiten van 1952 en 1953 in de wet ingevoerde wijzigingen. Deze toestand is onbillijk, want :

1° Al is het waar, dat de besluiten van 1952 en 1953 tot wijziging van de wet van 1947 geen gewag maken van de vergoeding voor badkamers en centrale verwarmingsinstallaties, blijft niettemin dat de wet van 1947 die vergoeding niet uitsloot. Wanneer deze bepaalde geteisterden werd geweigerd, dan kwam dit doordat het Bestuur van Wederopbouw te dien tijde nog aarzelend tewerk ging. Thans neigt het Bestuur van Wederopbouw ertoe dwalingen of nalatigheden die het ten nadele van die geteisterden gepleegd heeft voor een verandering van rechtspraak te doen doorgaan.

Het bestuur weifelde nl. de badkamers en de centrale verwarmingsinstallaties te rangschikken onder de roerende goederen of onder bedrijfsuitrusting. In onzekerheid verkerend, maar door de tijd gedwongen, weigerde de administratie de vergoeding toe te kennen.

2° Deze toestand roept twee categoriën van geteisterden in het leven : zij die thans vergoeding voor de geteisterde badkamers en centrale verwarmingsinstallaties ontvangen, en zij aan wie men de vergoeding heeft ontzegd. Deze toestand is klaarblijkelijk onbillijk, want hij treft de geteisterden wier dossiers reeds in den beginne behandeld werden, d.w.z. zij die in aanmerking kwamen voor een hoger aantal prioriteitspunten. Ook dient erop gewezen dat de geteisterden niet hun rechten hebben kunnen behouden op die goederen, waarvan de

ANNEXE 6.

Question parlementaire posée le 12 août 1958 par M. le Sénateur Materne au Ministre des Travaux Publics et de la Reconstruction concernant l'indemnisation des salles de bain et des installations de chauffage central sinistrées (publiée au Bulletin des Questions et Réponses du Sénat, n° 5, de la session extraordinaire de 1958).

QUESTION.

L'Administration de la Reconstruction accepte actuellement l'indemnisation des salles de bains et des installations de chauffage central sinistrées. Cette indemnisation avait été refusée aux sinistrés pendant de nombreuses années, plus exactement, jusqu'en 1952; cependant, aucun article n'existait dans la loi des dommages de guerre pour interdire cette indemnisation.

Les sinistrés qui obtiennent actuellement la revision des décisions rendues en matière de dommages de guerre avant 1953 se voient encore refuser l'indemnisation de ces biens. La raison donnée par l'administration est que le sinistré n'a pas à bénéficier d'un changement plus favorable de la jurisprudence intervenue depuis la première décision et que la revision ne peut porter que sur les modifications apportées à la loi par les arrêtés de 1952 et 1953. Cette situation est injuste, car :

1° S'il est vrai que les arrêtés de 1952 et 1953 modifiant la loi de 1947 ne parlent pas de l'indemnisation des salles de bains et installations de chauffage central, la loi de 1947 n'interdisait pas cette indemnisation. Si elle a été refusée à certaines sinistrés, c'est parce que l'Administration de la Reconstruction hésitait encore à cette époque dans son travail. Actuellement, l'Administration de la Reconstruction tend à faire passer pour un changement de jurisprudence des erreurs ou négligences qu'elle a commises au détriment de ces sinistrés.

L'administration notamment hésitait à classer les salles de bains et les installations de chauffage central en immeuble ou en équipement professionnel. Dans l'incertitude, mais pressée par le temps, l'administration refusait l'indemnisation.

2° Cette situation crée deux catégories de sinistrés : ceux qui obtiennent actuellement l'indemnisation des salles de bains et installations de chauffage central sinistrées et ceux à qui on l'a refusée. Cette situation est manifestement injuste, car elle frappe les sinistrés dont les dossiers ont été traités dès le début, c'est-à-dire ceux qui bénéficiaient d'un plus grand nombre de points de priorité. Il importe aussi de signaler que ces sinistrés n'ont pu conserver leurs droits sur ces biens dont l'indemnisation leur était refusée, car l'administration elle-

vergoeding hun geweigerd werd, want de administratie zelf aarzelde niet aan de geteisterden te verklaren, dat een ter zake ingesteld beroep nutteloos was, daar het standpunt van de administratie wel degelijk besloten lag in de formele weigering van vergoeding voor die goederen.

Zou de heer Minister willen laten weten of de tegenwoordige handelwijze van het Bestuur van Wederopbouw, waar dit bestuur aan de geteisterden, die de herziening van hun dossier aanvragen, vergoeding voor de badkamers en centrale verwarmingsinstallaties weigert, gebillijkt is?

Zou de Minister de onbillijkheid, die voor sommige geteisterden uit de verkeerde en ongegronde wijze van uitlegging van de wet en de besluiten voortvloeit, niet kunnen doen ophouden?

Zou deze onbillijkheid niet kunnen goedge maakt worden door een verzoek tot nietigverklaring van de getroffen beslissingen, aangevraagd door de geteisterden? Dit werd reeds toegestaan voor de in Frankrijk verloren paarden, waarvoor geen vergoeding werd toegekend.

ANTWOORD.

Ik heb de eer het geacht lid mede te delen dat mijn departement, zowel vóór als na de wetswijzigingen van 1 Augustus 1952, zich inzake de vergoeding van badkamers en centrale verwarmingsinstallaties steeds gehouden heeft aan het principe volgens hetwelk het onroerend of roerend karakter van het geteisterd goed feitelijk door de rechter ten gronde moet worden bepaald aan de hand van de gegevens, die aan elk afzonderlijk geval eigen zijn.

Hierbij schikte het departement zich overigens naar de rechtspraak van de administratieve rechtscolleges, inzonderheid naar die van de Raad van State aan wie de taak is opgedragen de wet inzake oorlogschade in laatste aanleg te interpreteren.

Die rechtspraak blijkt inzonderheid uit de arresten die het opperste administratief rechtscollege op 8 April 1952 (arrest n° 1443 inzake Teygeman, 4^e kamer) en 26 April 1956 (arrest n° 5086 inzake Born, 6^e Kamer), gewezen heeft.

Het komt mij dan ook ongegrond voor, het Bestuur van Wederopbouw te verwijten, zoals het geacht lid doet, op dat stuk vergissingen of nalatigheden ten nadele van de gesinistreerden te hebben begaan.

Indien de gesinistreerden met bepaalde feitelijke beoordelingen van de administratie niet akkoord gingen, konden zij, zo zij dit wenselijk achten, steeds beroep aantekenen bij de commissie van beroep en zelfs de beslissing van die commissie, ingeval zij hun geen voldoening schonk, aan het oordeel van de Raad van State onderwerpen.

Anderdeels is het geacht lid er wellicht niet onkundig van dat de procedure inzake herziening niet toelaat de vroegere beslissingen te wijzigen, tenzij op grond van de nieuwe wettelijke bepalingen. Alleen binnen die perken is de rechter bevoegd om een eerste beslissing te veranderen. Bijgevolg is het hem

même n'hésitait pas à déclarer aux sinistrés qu'un appel interjeté en ces matières était inutile, la position de l'administration étant bien fixée dans le refus formel de l'indemnisation de ces biens.

M. le Ministre voudrait-il faire connaître si la façon d'agir actuelle de l'Administration de la Reconstruction en refusant aux sinistrés qui demandent la revision de leur dossier, l'indemnisation des salles de bains et installations de chauffage central, est justifiée ?

M. le Ministre ne pourrait-il faire cesser l'injustice résultant pour certains sinistrés de cette façon abusive et non fondée d'interpréter la loi et les arrêtés ?

Cette injustice ne pourrait-elle être réparée par une demande d'annulation des décisions intervenues, demandée par le sinistré ? Celle-ci a déjà été autorisée pour les chevaux perdus en France et qui n'avaient pas été indemnisés.

RÉPONSE.

J'ai l'honneur de faire savoir à l'honorable membre que mon Département, tant antérieurement que postérieurement aux modifications légales du 1er août 1952, s'est toujours tenu, en matière d'indemnisation des salles de bains et des installations de chauffage central, au principe selon lequel la nature immobilière ou mobilière du bien endommagé devait être déterminé, en fait, par le juge du fond d'après les données propres à chaque cas particulier.

Il se conformait d'ailleurs en cela à la jurisprudence des juridictions administratives et particulièrement à celles du Conseil d'Etat à qui il incombe de dégager, en dernier ressort, l'interprétation de la loi sur les dommages de guerre.

Cette jurisprudence se manifeste notamment dans les arrêtés rendus par la Haute Juridiction administrative le 8 avril 1952 (arrêt n° 1443 en cause Teygeman par la 4e Chambre) et le 26 avril 1956 (arrêt n° 5086 en cause Born par la 6e Chambre).

Il ne me paraît dès lors pas fondé de reprocher à l'Administration de la Reconstruction, comme le fait l'honorable membre, d'avoir commis, en cette matière des erreurs ou négligences au détriment des sinistrés.

Si les sinistrés n'étaient pas d'accord avec certaines appréciations de fait de l'administration, ils ont toujours eu la liberté d'interjeter appel auprès des Commissions d'appel s'ils le jugeaient opportun et même de soumettre à la censure du Conseil d'Etat les décisions des Commissions d'appel qui ne leur accordaient pas satisfaction.

D'autre part, l'honorable membre sait que la procédure de revision ne permet de modifier les décisions antérieures que sur base des dispositions légales nouvelles. C'est seulement dans cette limite que le juge de revision est compétent pour réformer une première décision et il ne lui est donc pas pos-

op straf de kracht van het gewijsde te schenden, niet mogelijk terug te komen op andere rechts- of feitelijke punten, die definitief werden beslecht.

Wat de herzieningsprocedure, bepaald in artikel 36 van de op 30 januari 1954 gecoördineerde oorlogsschadewetten betreft, deze zou slechts toepasselijk zijn onder de door de wetgever gestelde limitatieve voorwaarden, d. w. z. dat de verzoeker moet bewijzen dat de vroegere beslissing op grond van later vals of kennelijk onjuist bevonden stukken of verklaringen zou getroffen zijn.

De rechtspraak van de Raad van State heeft de restrictieve draagwijdte van artikel 36 bevestigd in het arrest n° 6281 van 13 mei 1958, door de 4e Kamer gewezen inzake Moeykens.

Inzake vergoeding van badkamers en centrale verwarmingsinstallaties zou alleen in het raam van een herziening van de wet aan de gesinistreeerden volledige voldoening kunnen worden geschonken.

sible, sous peine de violer le principe de l'autorité de la chose jugée, de revenir sur les autres points de droit ou de fait définitivement tranchés.

Quant à la procédure d'annulation prévue à l'article 36 des lois coordonnées le 30 janvier 1954, elle ne serait applicable que dans les conditions limitativement prévues par le législateur, c'est-à-dire à charge pour le requérant d'établir que la décision antérieure aurait été prise sur base de pièces ou déclarations reconnues ultérieurement fausses ou manifestement inexactes.

La jurisprudence du Conseil d'Etat a confirmé la portée restrictive de l'article 36, notamment par son arrêt n° 6281 en cause Moeykens prononcée par la 4e Chambre, en date du 13 mai 1958.

Une satisfaction complète ne pourrait être accordée aux sinistrés, en matière d'indemnisation des salles de bains et d'installations de chauffage central, que dans le cadre d'une modification de la loi.